

REVISTA VORBELOR SCRISE

DECEMBRIE 2025

MAI PRESUS DE SINE

REVISTĂ CULTURALĂ

7

2025

Revista Vorbelor
Serise

Coordonare și editare - Liviu-Ioan MUREȘAN

Tehnoredactare site - Narcis BODEA

Colaboratori:

Christian W. SCHENK, Eugen ONISCU, Constantin STAMATE,
Marian BIRCEA, Dan NOREA, Cristina PASCAL, Amălia MELNIC,
ALEXANDRU COTRIC, VALERIU BUTULESCU, Laura C
MUNTEANU, Cristian PALADE, Mirela NECULA, Alice PUIU, Florin
CERNAT, Nicolae Grigore MĂRĂȘANU, Dan IANCU, Mirela
LUNGU, Silviu SANDA, Simina TOFAN, Rodica DASCĂLU, Camelia
Iuliana RADU, Atila RACZ, Veronica ȘTIR, Radu IVAN, Sorin
OLARIU, Cristinel VECERDEA – CRIV, Gheorghe PARASCAN,
Maria MARGOȘ

ISSN 3008-6973

Eseu

Christian W. SCHENK

ORBITA ORDINARILOR

Unii sunt catapultati în spațiu fără să fi zărit vreodată o rachetă; alții meșteresc de ani de zile la motoare din minte, disciplina și sânge cald – și rămân la sol fiindcă nimeni nu le numără countdown-ul. Fenomenul are multe nume și niciunul inocent. Îl putem boteza „spiritul vremii”, „rețeaua”, „vitamina economică”, „Efectul Matei” – sau, mai simplu: fața politicoasă a nedreptății... Mecanica e veche. Vizibilitatea bate substanța, ambalajul înțeapă conținutul, zgomotul acoperă muzica. Lumea iubește aparența, fiindcă se consumă în grabă. Eul din vitrină nu are nevoie de profunzime, ci doar de iluminat scenografic. De aici dogma nespusă a prezentului: cine colecționează destule semne de exclamare scapă de probe. Iar cine are probe pare, deci, „demodat”. Aud deja replica: „Meritocrația!” Desigur.

Basmul meritocratic sună așa: Cel mai bun se impune, punct. Practica adaugă: virgulă – cu condiția să aibă acces, capital, protecție și o poveste vandabilă. Gramatica șanselor: subiect (talent), predicat (muncă), complement (succes) – plus prepoziția discretă a relațiilor, care nu apare în niciun manual. Poți ridica din sprânceană sau poți învăța meseria de a păcăli. Ambele ajută: una pentru conștiință, cealaltă pentru carieră. Cum ajung ordinarilor în orbită? Cu un instrument manual, dar sigur: înscenarea. Înscenarea e arta de a transforma lipsa în mit. Calitatea se înlocuiește cu cantitatea impresiilor, profunzimea cu frecvența, opera cu efectul. Intrarea în scenă înlocuiește motivul intrării. Și pentru că lumea e un algoritm flămând, care înțelege doar hrană și repetare, sunt răsplătiți repetabili. Cine refuză să se repete, pentru că vrea să crească, schimbă continuu coordonatele – și dispare de pe radar. La asta se adaugă factorul aleatoriu – zarul din angrenajul istoriei. Omul potrivit, la momentul potrivit, la masa potrivită, lângă persoana potrivită, într-o dispoziție suficient de potrivită. Nu e conspirație, e aritmetica banală a posibilului. Marii se împiedică uneori de răbdarea epocii; micii fac surfing pe nerăbdarea ei. Ce rămâne nu decide opinia zilei, ci întrebarea nopții: Ce rezistă când se stinge lumina? Cei cu adevărat buni – de ce rămân jos? Pentru că au un handicap: conștiința. Pentru că își verifică propria voce înainte s-o amplifice. Pentru că știu că orice microfon e și lupă pentru greșeli. Și pentru că bănuiesc că gloria se dă gratis, dar

semnificația – niciodată. Așa că aleg semnificația: un târg prost pentru cont, bun pentru cronică. Firește, există excepții; doar confirmă regula că regulile, aici, sunt decor.

Din când în când urcă un meșter fără să se vândă și răsufli ușurat ca după furtună. Dar clima rămâne: tropice pentru ciupercile pozei, aspră pentru arborii substanței. Ciupercile răsar peste noapte, arborii cresc împotriva deceniilor. Cine gândește în decibeli confundă viteza cu direcția; „Și ce facem?” întrebă contemporana grăbită, alergică la plâns. Răspuns: lucrezi ca și cum ar exista dreptate – și te arăți știind că, de cele mai multe ori, nu. Cuadratura cercului e să devii vizibil fără să devii vizuină. Poți folosi lumina fără să te expui; poți porni vacarmul fără să urlă. Poți lega rețele fără să întinzi plase. Iar dacă aluneci: să cazi ca un om, nu ca un hashtag. Nu invidiez pe nimeni pentru urcare; întâmplarea nu e delict, doar cultul ei. Problema începe când mediocritatea devine morală: „Dacă mulți aplaudă, e bun.” Nu. Mulți pot greși; și puțini. Dar adevărul nu se rătăcește cu ei. Așteaptă. Are timp – mai mult decât carierele, campaniile și biografiile acelea sclipitoare care orbitează cât timp sponsorul plătește curentul. Poate că aceasta e răzbunarea tăcută a lucrurilor: orbita ordinarilor e luminoasă, dar rece; traiectoria cere viteză constantă. Când încetinești, cazi. Cei neobișnuiți, însă, construiesc gravitație. Atracția rămâne chiar și când nu se văd. La un moment dat, alții încep să le dea târcoale fără să știe de ce. Nu e strategie, e fizica semnificației, iar când se scrie bilanțul final – rar de către cei care băteau atunci din palme – rămân, în cifre seci, lucrurile care

azi se pierd în aburul efectelor: cine a creat operă? cine a modelat limbaj? cine a dat curaj? ce a rămas? Răspunsurile sunt plictisitor de stabile. Restul e pirotehnică.

Până una-alta, recomand seninătate cu colți: râzi, lucrează, taci când vacarmul sporește și vorbește când tăcerea e interpretată ca absență. Cine rezistă nu are nevoie de turism spațial. Cerul vine singur, dacă găsește temeii.

„Succesul este ecoul zgomotului, semnificația e șoapta timpului.”

— *Christian W. Schenk*—

Eugen ONISCU

Speranță în timpuri grele

Psalmul 23 este cel mai minunat dintre Psalmi; comentatorii cărții Psalmilor sunt în unanimitate de acord în această privință. Măreția lui constă în faptul că, în doar șase versete, David, inspirat fiind, reușește să exprime lucruri atât de sublime și reale. Actualitatea acestui Psalm s-a

dovedit de-a lungul secolelor, pentru că, atunci când au trecut prin încercări grele, oamenii credincioși au beneficiat în mod deosebit de prezența și călăuzirea Păstorului Divin.

Timpurile grele pe care le trăim își lasă amprenta tot mai mult asupra noastră, împovărându-ne și, uneori, chiar coborându-ne pe unii dintre noi în valea umbrei morții, unde încercările sunt extreme.

Astăzi, printre valurile crizelor politice, economice și sanitare ce ne lovesc și ne asediază provocându-ne deznădejde, marea întrebare este: „Cine mai este interesat în a ridica ființa umană din noaptea suferinței ce a cuprins lumea întregă?” De aceea, Psalmul 23 are o deosebită actualitate și astăzi. Prezența plină de har, în viața și inimile noastre, a Păstorului Divin este mai necesară ca oricând. Scriu aceste rânduri pentru cei îndurerați, pentru cei abandonați, pentru cei care, la orizontul vieții lor, nu mai văd decât negurile disperării. Însă să nu uităm că, în cele mai întunecoase momente ale istoriei umane, pentru cei ce L-au căutat, Dumnezeu întotdeauna a oferit călăuzire, mângâiere și speranță.

În Psalmul 23:1-4 stă scris: „Domnul este păstorul meu: nu voi duce lipsă de nimic. El mă paște în pășuni verzi și mă duce la ape de odihnă; îmi înviorează sufletul și mă povățuiește pe cărări drepte, din pricina Numelui Său. Chiar dacă ar fi să umblu prin valea umbrei morții, nu mă tem de niciun rău, căci Tu ești cu mine. Toiagul și nuiua Ta mă mângâie.”

Pentru David este foarte clar că Hristos este păstorul său și că nu va duce lipsă de nimic din ceea ce are nevoie pe cărarea vieții. Odihna oferită de Dumnezeu este minunată, iar David, care a trăit o viață zbuciumată, cunoștea prea bine acest lucru. El știa ce înseamnă ca Dumnezeu, prin harul Său, să-i învioreze sufletul atunci când încercările erau prea grele din punct de vedere omenesc.

Viața unui păstor din Orient, în timpurile lui David, nu era deloc ușoară. În primul rând, din cauza terenului format din văi abrupte, ținuturi muntoase, porțiuni întinse de deșert, pe care trebuia să le străbată în căutarea pășunilor și apei pentru turma sa. Apoi, mai exista și pericolul din partea animalelor sălbatice, cu care David, pentru a-și proteja turma, s-a luptat uneori cu ursul sau leul.

De asemenea, mai exista și pericolul din partea bandelor de tâlhari, ce puteau ataca păstorul pentru a-i lua oi din turmă. Obiceiul păstoritului în Orient este ca păstorul să meargă înaintea turmei sale, dând astfel piept cu primejdiile și, abia după ce orice pericol este înlăturat, turma să vină după el.

Pe cărarea cea aspră a vieții, pentru cei ce și-au pus încrederea în Hristos, se întâmplă același lucru, pentru că Iisus a trăit în această lume și ne-a trasat o cale pe care trebuie să o străbatem pentru a intra în împărăția slavei. Ba mai mult decât atât, El oferă și astăzi harul Său minunat pentru a ne călăuzi și mângâia în mijlocul întristărilor noastre.

Minunatul Păstor, descris în Psalmul 23 într-un mod magistral, sub inspirație divină, de David, se va apleca asupra oricărei ființe umane îndurerate pentru a-i aduce mângâiere și înviore. Și chiar în fața morții există perspectiva eternității, care conferă putere pentru a o înfrunta.

„Tu îmi întinzi masa în fața potrivnicilor mei; îmi ungi capul cu untdelemn, și paharul meu este plin de dă peste el.” (Psalmul 23:5)

David știa prea bine ce însemna ca Dumnezeu să-i ofere protecție și să-i întindă o masă în fața potrivnicilor săi. Mâna cea bună a lui Dumnezeu îl ocrotise în mod minunat de câte ori Saul intenționase să-l omoare. David trăise momente când, practic, fusese hăituit de oamenii lui Saul ca la vânătoare și, în momentele în care fusese pe punctul de a fi prins, Dumnezeu, în mod minunat, îl ocrotise.

De aceea, această imagine din Psalm, a Păstorului Divin ce întinde masa în mijlocul împrejurărilor în care David, din punct de vedere omenesc, nu mai vedea nicio ieșire, ne învață că Dumnezeu întotdeauna are soluții.

Chiar dacă dușmanii lui David erau pe urmele lui și căutau să-l omoare, Păstorul era acolo și îl chema în mod duios pe David la masă. Dar cum poți să stai liniștit la masă când Saul te caută să te omoare? Doar prin protecția Păstorului, care te acoperă cu toiagul Său. David a fost un om care a trăit experiențe minunate cu Dumnezeu și le-a lăsat consemnate pe paginile Sfințelor Scripturi, pentru ca noi să

nu cădem sub presiunea circumstanțelor nefavorabile.

În mijlocul timpurilor grele pe care le străbatem, există speranța ce vine de la Dumnezeu și se coboară în inimile tuturor celor ce se încred în El.

Cu ani în urmă eram prins în niște circumstanțe foarte descurajatoare, dar căutam să privesc spre Hristos. În acel timp, într-o zi mohorâtă de noiembrie, fiind în România, am predicat la amvonul unei biserici din Psalmul 23, și îmi aduc aminte cum, în mijlocul problemelor mele, în inima mea îndurerată s-a coborât prezența Păstorului Divin. Și, din punct de vedere spiritual, puteam să mă înalț mai presus de problemele ce mă apăsau, pentru că harul Său mângâietor era acolo pentru a mă ridica. După ce am terminat acea predică, în timp ce mă întorceam de la biserică spre locul unde locuiam pe atunci, străbătând străzile orașului, aveam certitudinea că nu eram singur, ci minunatul Păstor era, prin harul Său, cu mine.

Venisem, pe atunci, din Spania și eram apăsător de mai multe greutăți. Însă, timp de un an de zile cât am stat în România, am simțit din plin ce înseamnă să te încrezi în Dumnezeu și, mai ales, cum harul Său poate oferi vindecare unei inimi îndurerate.

Psalmul 23 ne învață că, în lumea suferințelor în care trăim, nu suntem singuri și că, atunci când strigăm după ajutor, Dumnezeu răspunde la rugăciunile noastre - deși este adevărat că nu întotdeauna așa cum noi dorim, ci cum El crede că este cel

mai bine. Însă un lucru se va întâmpla cu siguranță: prezența călăuzitoare a Păstorului se va coborî în inimile noastre. Iar, chiar dacă valurile sunt mari și încercările extreme, un drum se va deschide și vom cunoaște chemarea Păstorului de a porni pe acel drum.

Ce lucruri minunate a putut să ne învețe David în doar șase versete biblice! Ce lecții spirituale profunde se pot desprinde din acest minunat Psalm!

Mai presus de toate crizele ce ne asaltează, se află Păstorul, care poate călăuzi, mângâia și chiar întinde o masă în mijlocul încercărilor ca de foc prin care, uneori, trecem.

De aceea, este foarte important să putem invoca și apoi percepe, prin credință, prezența Sa cu noi. Pentru că doar apropiindu-ne de Dumnezeu putem beneficia de speranță în aceste timpuri grele.

„Da, fericirea și îndurarea mă vor însoți în toate zilele vieții mele, și voi locui în Casa Domnului până la sfârșitul zilelor mele.” (Psalmul 23:6)

Fragilitatea vieții umane

Pe când aveam douăzeci de ani, îmi făcusem un obicei cam ciudat: luam câte o carte de la bibliotecă și mergeam la mormântul tatălui meu, unde era un cireș mare, iar la umbra lui se afla o bancă. În acel loc am citit câțiva autori interesanți. Ceea ce îmi plăcea acolo era liniștea

deplină. Însă, într-o dimineață, ceva m-a tulburat.

Veneam, ca de obicei, la locul meu de lectură, pe o cărare ce șerpuia printre morminte, când atenția mi-a fost atrasă de o groapă săpată de curând, semn că cineva urma să fie îngropat în acea zi. M-am apropiat de marginea ei și am privit înăuntru, gândindu-mă: „Cum, asta e tot? Aici se termină toată alergarea și frământarea pe care omul o are cât trăiește? Trupul neînsuflețit este pus în groapă, apoi se aruncă pământ peste el și gata. Dar unde sunt visele lui, aspirațiile lui?”

Ceva în mine se revolta. Simțeam flacăra vieții arzând cu putere în mine, la cei douăzeci de ani ai mei. Iubeam viața, doream să trăiesc. Atunci am înțeles de ce Tolstoi fusese atât de îngrozit de moarte.

Am ridicat privirea spre cerul senin de vară, plin de acea culoare albastră de care nu te mai saturi. Razele soarelui îmi încălzeau trupul, iar discul solar strălucea maiestuos în înălțimi. La orizont, în depărtare, se zărea orașul, cu freamătul și lupta unei noi zile. Oamenii mișunau precum furnicile, avântându-se în necunoscutul dimineții. Atunci mi-am pus trei întrebări: „Cine suntem? De unde venim? Încotro ne îndreptăm?”

Am încercat să caut răspunsuri în cărțile pe care le citisem până atunci, dar nu le aveam. Doar vagi idei care nu ofereau decât câteva licăriri despre ce ar putea fi după moarte. Totuși, gândul mi s-a oprit la o carte pe care tocmai începusem să o citesc: Noul Testament. Acolo, într-adevăr,

se afirma cu certitudine că, prin jertfa lui Hristos, orice om putea primi viața veșnică, dacă îndeplinea condițiile atât de clar scrise.

M-am așezat pe banca de sub cireș și am rămas pe gânduri, fără chef de citit. Privind spre mormintele din jur, mi-am zis că în fiecare dintre ele zace o viață frântă în ghearele morții. „Poate au fost oameni simpli, care acum se odihnesc aici. Au avut și ei bucurii, visuri, realizări. Unii au gustat din plin viața: un loc de muncă pe care l-au iubit, relații de familie, o casă. Au cunoscut și partea cealaltă, a amărăciunilor, până ce moartea i-a surprins. Alții au trăit ca intelectuali, luminând drumul altora în domeniile lor, până ce și pe ei i-a ajuns moartea. Iar alții au dus vieți pline de necazuri și lipsuri. A existat și există însă și acea categorie care a călcat în picioare toate legile divine și umane, alergând pe drumurile vieții cu perversitate morală. Totuși, adevărat au câștigat doar cei care, fiind în viață, au crezut în Dumnezeu și au murit cu promisiunea divină în inimă: că, la a doua venire a lui Hristos, vor învia și vor primi viața veșnică. Acești oameni au trăit cu această speranță și, când clipa morții s-a apropiat, au putut să o înfrunte cu ajutorul Bunului Dumnezeu.”

În cartea sa Părinți și copii, scriitorul rus Ivan Turgheniev a pus în gura unui personaj următoarele cuvinte: „Viața fiecărui om atârână de un fir de păr; o prăpastie fără fund i se poate căsca la picioare în orice clipă, iar el își mai născoceste și singur tot soiul de neplăceri și își otrăvește existența.”

Biblia spune: „Cum se îndură un tată

de copiii lui, așa se îndură Domnul de cei ce se tem de El. Căci El știe din ce suntem făcuți; își aduce aminte că suntem țărână. Omul! Zilele lui sunt ca iarba; înflorește ca floarea de pe câmp. Când trece un vânt peste ea, nu mai este, și locul pe care-l cuprindea n-o mai cunoaște” (Psalmul 103:13-16).

Scriptura afirmă cu certitudine că omul nu este nemuritor. În ceea ce privește fragilitatea vieții, el nu este cu nimic mai presus decât iarba câmpului. Și mă gândesc: ce ar fi de noi, oamenii, dacă nu am avea speranța vieții veșnice prin Hristos? Am avea înainte doar câțiva ani de existență, uneori plini de suferință. Biblia contrastează starea noastră de slăbiciune și vremelnicie cu puterea și planul de mântuire al lui Dumnezeu.

Cu ceva timp în urmă, am discutat cu două persoane despre înviere. Amândouă mi-au spus că nu cred în învierea morților. Considerau că suntem prea răi pentru ca Dumnezeu să ne mai învie. Am încercat să le îndrept atenția spre ceea ce ne învață Biblia despre primirea mântuirii prin credință și har. Este adevărat că urmează apoi procesul sfințirii, în care omul conlucrează cu Divinitatea pentru a duce o viață la înălțimea standardelor biblice. Ca rod al acestor dimensiuni ale mântuirii, primim promisiunea învierii cu trupuri proslăvite.

„Isus i-a zis: «Eu sunt învierea și viața. Cine crede în Mine, chiar dacă ar fi murit, va trăi. Și oricine trăiește și crede în Mine nu va muri niciodată. Crezi lucrul acesta?»” (Ioan 11:25-26).

Iisus Hristos este Dumnezeu în mod deplin și Om în mod deplin, dar fără păcat. Când s-a înălțat la ceruri, a luat cu El natura umană, pe care o va purta de-a lungul întregii veșnicii. El este Dătătorul vieții fizice și al celei veșnice. Iar când a spus că cei care cred în El nu vor muri niciodată, se referea la prima moarte, pe care Biblia o descrie ca pe un somn din care oamenii vor învia.

„Și mărturisirea este aceasta: Dumnezeu ne-a dat viața veșnică, și această viață este în Fiul Său. Cine are pe Fiul, are viața; cine n-are pe Fiul lui Dumnezeu, n-are viața” (1 Ioan 5:11-12).

Cred că bucuria cea mai mare a unui om pe pământ este comuniunea prin Duhul Sfânt cu Hristos. Iar la încetarea vieții, oamenii credincioși au făgăduința veșniciei. Mintea noastră limitată nu poate înțelege astfel de lucruri; le putem doar accepta prin credință. Biblia descrie renașterea planetei: Hristos va recrea un cer nou și un pământ nou, unde vor locui oameni neprihăniți. Ni se spune că acolo nu va mai fi durere, răutate sau moarte. Pe drept cuvânt, sunt de acord cu apostolul Pavel când scrie în 1 Corinteni 2:9: „Dar, după cum este scris: «Lucruri pe care ochiul nu le-a văzut, urechea nu le-a auzit și la inima omului nu s-au suit, așa sunt lucrurile pe care le-a pregătit Dumnezeu pentru cei ce-L iubesc.»”

Este foarte important ca, în această viață fragilă pe care o trăim, să începem să-L cunoaștem pe Dumnezeu prin intermediul Fiului Său, așa cum este El descris în Evanghelii, dar și prin comentariile

inspirate.

Doresc să folosesc o ilustrație pentru a înțelege mai bine generozitatea lui Dumnezeu, care dorește mântuirea noastră. Să presupunem că un om din România, care trăiește în cea mai neagră sărăcie, primește o ofertă cu contract de muncă și viză pentru Canada, dar o refuză. Ce s-ar putea gândi despre un astfel de om? Tot așa, de ce unii refuză invitația duioasă a lui Hristos la mântuire? Oare este atât de greu de înțeles că nu avem alt viitor mai luminos și mai măreț?

Charles Dickens a scris o carte intitulată Marile Speranțe, în care redă visurile unui tânăr de a dobândi o educație și de a reuși în viață. Însă, pentru noi, adevăratele mari speranțe se află în viitorul pregătit de Dumnezeu. „Căci Eu știu gândurile pe care le am cu privire la voi, zice Domnul, gânduri de pace și nu de nenorocire, ca să vă dau un viitor și o nădejde” (Ieremia 29:11).

Biblia ne învață că, la a doua venire a lui Hristos, cei care și-au încheiat viața pământească având speranța învierii vor învia în trupuri proslăvite și se vor înălța împreună cu Hristos în slavă. Iar cei care vor fi în viață și au trăit plini de bucuria acestei speranțe vor fi și ei înălțați, în trupuri transfigurate, spre cer. Deși, într-o oarecare măsură, au trăit încă de pe pământ dimensiunea eternității prin viața spirituală, acum vor intra deplin în ea.

După învierea Sa, ucenicii L-au întâlnit pe Hristos în câteva ocazii: au vorbit cu El, au mâncat împreună, au primit

cuvinte de încurajare. Dar unul dintre cele mai sublime momente a fost când L-au văzut înălțându-Se la cer, purtând natura umană asupra Sa. Atunci au înțeles realitatea marelui adevăr al vieții veșnice și faptul că El urma să continue, în sanctuarul ceresc, lucrarea de mântuire în favoarea omului.

Mă gândesc la călătoria pe care o vor face cei mântuiți, după înălțarea lor: prin univers, spre cetatea lui Dumnezeu, însoțiți de Hristos și de îngerii Săi. Apoi, intrarea triumfală în Noul Ierusalim. Oare ce altceva mai înălțător, mai plin de speranță am putea avea, privind viitorul?

„Iată, vă spun o taină: nu vom adormi toți, dar toți vom fi schimbați, într-o clipă, într-o clipeală din ochi, la cea din urmă trâmbiță. Trâmbița va suna, morții vor învia nesupuși putrezirii, și noi vom fi schimbați. Căci trebuie ca trupul acesta supus putrezirii să se îmbrace în neputrezire, și trupul acesta muritor să se îmbrace în nemurire. Când trupul acesta supus putrezirii se va îmbrăca în neputrezire și trupul acesta muritor se va îmbrăca în nemurire, atunci se va împlini cuvântul care este scris: «Moartea a fost înghițită de biruință. Unde îți este biruința, moarte? Unde îți este boldul, moarte?» Boldul morții este păcatul, și puterea păcatului este Legea. Dar mulțumiri fie aduse lui Dumnezeu, care ne dă biruința prin Domnul nostru Iisus Hristos!» (1 Corinteni 15:51-57).

Constantin STAMATE

Epitaful unei Națiuni: Requiem pentru România Nesupusă

1

Într-o societate tot mai guralivă, paradoxal, tăcerea a ajuns să dețină o putere asurzitoare. Nu tăcerea contemplativă a filosofului sau cea pioasă a sfântului, ci tăcerea complice, indiferentă, vidă de conținut moral. Această tăcere, în fața nedreptății, a abuzului și a incompetenței, nu este o neutralitate demnă, ci o nulitate activă, un vid care, prin pasivitatea sa, erodează fundamentele contractului social și anulează însăși esența umanității noastre.

Trăim sub imperiul unei iluzorii libertăți de exprimare, manifestată preponderent în vacarmul rețelelor de socializare, un spațiu unde strigătul se transformă în ecou și indignarea se consumă instantaneu. Adevărata probă a curajului civic nu stă însă în virulența unui comentariu online, ci în refuzul de a tăcea atunci când contează, în spațiul public real, în fața superiorului abuziv, a politicianului corupt sau a semenului umilit.

Istoria recentă a României este marcată de cicatricile adânci lăsate de tăcerea colectivă. De la deceniile de comunism, unde "zidul tăcerii" a fost o strategie de supraviețuire impusă prin frică, dar și acceptată dintr-o paralizantă apatie, până la dramele post-decembriste, tăcerea a fost complicele principal al multor tragedii naționale. Incendiul de la Colectiv și ulterioarele proteste au reprezentat o fisură brutală în acest zid, o conștientizare dureroasă a faptului că tăcerea în fața corupției ucide, la propriu. Totuși, odată ce emoția s-a stins, societatea pare să fi alunecat înapoi într-o stare de letargie, iar lecția a rămas, pentru mulți, neînvățată.

La nivel sociologic, acest fenomen este explicat prin concepte precum "spirala tăcerii", teoretizată de Elisabeth Noelle-Neumann. Oamenii, de teama izolării, tind să-și supprime opiniile dacă le percep ca fiind minoritare, consolidând astfel, prin tăcerea lor, poziția dominantă, chiar dacă aceasta este una eronată sau imorală. Se creează astfel o majoritate aparentă, dar falsă, cimentată de frica individului de a fi ostracizat.

Această tendință spre conformism este exacerbată de o cultură care descurajează spiritul critic și promovează o obediență mascată sub forma "bunului-simț". De la sistemul educațional, care adesea inhibă gândirea independentă, la mediul de lucru, unde lingușirea este mai apreciată decât competența, individul este constant condiționat să aleagă calea mai simplă a tăcerii.

Consecințele acestei nulități a tăcerii sunt devastatoare. Ea permite incompetenței

să se perpetueze în funcții publice, încurajează corupția sistemică și legitimează abuzul. Mai mult, ea atrofiază conștiința civică și responsabilitatea individuală. Atunci când nimeni nu vorbește, nimeni nu mai este responsabil. Vina se diluează într-o masă amorfă de tăcere, iar societatea devine un organism fără anticorpi, vulnerabil în fața oricărui agent patogen social sau politic.

A sparge nulitatea tăcerii nu este un act de eroism excepțional, ci o necesitate fundamentală a unei societăți sănătoase. Înseamnă a articula un "nu" ferm în fața compromisului moral, a pune întrebări incomode, a cere socoteală celor aflați la putere și a fi solidar cu victimele nedreptăților. Înseamnă, în esență, a ne asuma rolul de cetățeni, nu de simpli locuitori ai unui spațiu geografic.

Fără acest efort conștient și constant de a umple golul tăcerii cu voci curajoase și principii solide, riscăm ca vidul să se extindă, înghițind nu doar drepturile și libertățile noastre, ci și însăși demnitatea de a fi om. Nulitatea tăcerii este, în fond, nulitatea societății însăși.

2

Acesta nu este un pamflet. Este o autopsie. O constatare rece, brutală, a unei realități cangrenoase pe care ne prefacem că n-o vedem, tușind discret în pumn atunci când duhoarea de putrefacție devine insuportabilă. Vorbim despre București nu ca despre o capitală, ci ca despre un creier tumoral, ale cărui metastaze au paralizat de mult trupul anemic al unei țări întregi. Conducerea României nu este

incompetentă. Asta ar presupune o încercare eșuată. Nu. Ceea ce se întâmplă este mult mai sinistru: este o bătaie de joc deliberată, un act de dispreț suveran, exercitat de o castă de paraziți asupra unei gazde pe care o consideră, în cel mai bun caz, o resursă proastă și, în cel mai rău caz, o glumă.

Din palatele lor de sticlă și aroganță, izolate fonic de geamătur spitalelor unde mor oamenii cu zile și de vaietul școlilor unde se naște analfabetismul funcțional, clasa conducătoare privește poporul român ca pe o masă de manevră. O entitate abstractă, utilă o dată la câțiva ani, când trebuie scoasă la vot ca vitele la târg, ademenită cu o găleată de ulei sau cu promisiunea iluzorie a încă unui metru de autostradă-fantomă. Nu există un proiect de țară. Nu există o viziune. Asta ar însemna efort și responsabilitate. Există doar un proiect personal, multiplicat la scara întregului aparat de stat: căptușirea imediată, spolierea fără rușine, asigurarea privilegiilor pentru generații. Ei sunt stăpânii de feudă ai secolului XXI, iar noi, supușii care le plătim birul pentru luxul lor indecent.

Bătaia de joc este totală și atinge fiecare fibră a existenței noastre. Este în șoseaua proaspăt peticită care se surpă la prima ploaie, contractată pe miliarde de la firma cumătrului. Este în medicul care te trimite la clinica lui privată pentru că în spitalul de stat, pe care tu îl finanțezi, "nu sunt condiții". Este în funcționarul public care te umilește la un ghișeu, uitând că salariul lui mizer este plătit din taxele tale stoarse cu sârguință. Este în legea creată nu

pentru a face dreptate, ci pentru a-l scăpa pe infractorul cu conexiuni. Este în discursul lor public – un amestec grețos de platitudini patriotarde, agramatisme sfidătoare și minciuni sfruntate, rostite cu convingerea că nimeni nu le va cere vreodată socoteală. Și cea mai cumplită parte a acestei bătaie de joc este complicitatea noastră tăcută.

Am ajuns o națiune cu un sindrom Stockholm cronic. Ne-am atașat de agresorii noștri. Ne bucurăm de firimiturile aruncate de la masa lor opulentă și numim asta "creștere economică". Am interiorizat disprețul lor până în punctul în care am început să ne disprețuim unii pe alții, într-o competiție acerbă pentru supraviețuire, sub deviza "scapă cine poate". Exodul a milioane de români nu este o simplă emigrare, este votul disperării dat cu picioarele, o fugă din calea unui abuz sistemic devenit literă de lege nescrisă.

Conducerea de la București nu mai conduce o țară. Ea gestionează o afacere profitabilă, un holding al cărui principal activ este răbdarea infinită și demnitatea zdrobită a 19 milioane de oameni. Nu mai sunt politicieni; sunt administratori de faliment moral. Iar noi nu mai suntem cetățeni; suntem creditori păgubiți care încă mai speră, naiv, la recuperarea unei datorii care nu va fi plătită niciodată.

Adevărul radical de dur este acesta: bătaia de joc va continua. Va continua pentru că sistemul se auto-regenerează din aceeași materie toxică – mediocritate, hoție și obediență. Va continua pentru că noi am uitat cum să ne ridicăm din genunchi, acceptând o viață trăită la mâna a doua, într-o țară care a devenit propria ei parodie

tragică. Ceea ce se vede de la București nu este România. Este epitaful ei, scris cu litere de aur furat pe marmura indiferenței noastre.

Proză

Marian BIRCEA

Teniși

Îmi creștea frustrarea de fiecare dată când trebuia să port hainele fratelui mai mare. Și încălțăminte. Atunci nu exista termenul de second-hand, numai cel de solduri. Nu credeam că voi îmbrăca și eu o haină nouă, iar ai mei se străduiau să-mi impună că de fapt eram arătos iar fratele îngrijise cumsecade încălțările și veștmintele. Încălțăminte sport? Li se spunea teniși, din pânză bleumarin, talpă de cauciuc alb și un bombeu subțire de gumă, punctul slab, mai slab decât șireturile albe pe care oricât le frecam cu apă și săpun rămâneau la o neverosimilă nuanță jechoasă de gri. Ah, și praful ce intra prin

încălțăminte și șosete până între degetele picioarelor. Degeaba am plâns, ceva nou, numai al meu rămânea un vis îndepărtat. Lacrimile de furie nu impresionau pe nimeni, nici supărarea pe frate, Doamne cât îl uram în clipele acelea! Palmele primite usturau mai tare, dar măcar puteam plânge în voie. Juca fotbal și bombeele erau rupte în dreptul degetelor mari. Le-am peticit.

Un gând diabolic îmi dibuise mintea supărată. Ce era dacă aș fi spus că s-au rupt și i-am aruncat la groapa de gunoi? Așa procedasem, acasă am ajuns desculț, n-am apucat să zic ceva, trebuia să scot apă cu pompa și să ud grădină, apoi, așa cum îi stă bine oricărui mincinos de copil, am uitat. Dimineața însă, teniși mă așteptau cumiți în fața ușii. Nu-mi venea să cred! Îi aruncasem cât văzusem cu ochii, iar ei stăteau cumiți cu peticele desprinse de parcă aveau ochi încărcăți de un șugubăț reproș. Chiar începusem să mă întreb, nu cumva am visat? Trebuia să găsec ceva mai elaborat, mai chibzuit ca să scap de ei și să-i pun în fața faptului împlinit pe părinți. Umblasem fără griji toată ziua, ochisem o cracă mai ferită în nukul unor vecini ce locuiau la câteva case distanță și după ce le-am înnodat șireturile... Numai că viața avea alte planuri ori poate mă născusem într-o zodie a uitucilor sau de vină să fi fost clătitele mamei? În zori, frumos așezați pe trepte mă așteptau cumiți. De data asta mă speriasem de-a binelea. Cum era cu puțință așa ceva? Mi-am stors creierii, nu înțelegeam, nici n-avem de gând să spun cui, prea părea trasă de păr, cine mă credea? În după masa aceea am chibzuit. Mă gândeam, dacă

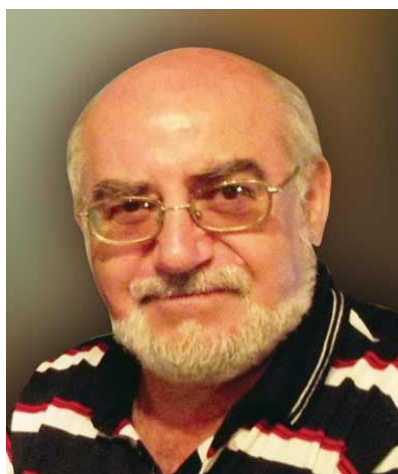
aveau puteri supranaturale? Când am crezut că nimeni nu mă vedea mă strecurasem pe lângă tufele de zmeură până la gardul ce dădea către curtea vecinilor. Aveau două cotețe așa de apropiate încât greu încăpea o mână de copil între ele. Acolo i-am îndesat cu un băț lung. Gata! Acum puteam scorni ceva și să le cer părinților să-mi cumpere o pereche nouă. Nici măcar nu erau scumpi, șaispe lei, ba scormonisem în toate ascunzătorile după mărunțișul adunat, puteam contribui și eu cu patru lei. La ora când părinții s-au întors de la muncă îmi pregătisem textul bine ticluit, dar tocmai atunci, vecina, o femeie în vârstă, apăruse cu tenișii în mână. Eram pierdut! Bătrâna însă ne povestise tuturor că-i găsisse pe pragul casei și cum eu susțineam sus și tare că nu o vizitasem, asta era drept, a tras concluzia că precis era vorba despre o pereche de încălțări fermecate ce umblau singure, dar întotdeauna se întorceau la stăpân, apoi mi-a tras complice cu ochiul și dusă a fost. Dacă era adevărat?

Dorința de-ai pierde nu-mi dispăruse complet, suportasem stoic bășcălia colegilor de la școală. Aveam de gând să-i pun într-o cutie și să-i arunc de pe pasarelă într-un vagon de marfă, așa nu se mai întorceau la mine. Numai că se apropia vacanța mare, școala organizase un cros cu premii, iar pentru locul unu de acordă o pereche de pantofi de sport, adidași cum le spuneam. Alergam eu repede, dar la rezistență, mai greu, eram înspăimântat de înțepăturile din burtă ce mă chinuiau dureros. Iar participarea la cursă îmi cerea să alerg cu teniși. Îmi repetam în cap, dacă tot s-au întors la mine, sigur erau magici, deși tot ce

învătasem îmi spunea că obiectele n-aveau voință proprie. Doream să mă conving singur. Îi lăsasem seara în grădină între rândurile de morcovi. Puteam să jur că mă văzuse nimeni în crepusculul serii. În zori, erau așezați pe treptele scării în fața ușii. Începeam să cred că erau fermecați.

Traseul, destul de lung, cred că mai mult de o mie cinci sute de metri pe străzile orașului. Pornisem încrezător, în scurt timp găfâielile deveniseră a doua natură, simțeam dureri acute, dar încăpățânarea și convingerea erau mult mai puternice. Și alergam cu o încrâncenare pe care nu o cunoscusem până atunci, țineam ritmul ridicat, aveam în fața ochilor numai pantofii de sport și simțeam că tenișii roși aveau aripi. Și chiar credeam cu tărie când mi-am dat seama că în spatele meu erau toți. Nu mai era mult, în ultima curbă, de pe o străduță laterală, țâșnise înaintea mea un alt copil, o furie îngrozitoare mă năpădise la gândul că trișase atât de murdar și pusese între mine și el câțiva metri buni. Dar tenișii mei erau fermecați, l-am ajuns din urmă și în momentul acela mi-a pus piedică. Pe lângă căzătura ce-mi julise rău genunchii și podul palmelor, constatase că până să mă ridic de la pământ și să ignor durerea, au mai trecut pe lângă mine alți doi alergători, iar talpa unuia dintre teniși de desprinsese aproape de tot. Cred că terminasem al patrulea într-o încercare disperată și caraghioasă încărcată de frustrare. Am protestat, profesorul care supraveghease doar finalul cursei îmi altoise două palme usturătoare însoțite de câteva înjurături birjărești. Intervenise în conflict și un domn pe bicicletă ce văzuse toată tărașenia, dar și

cel de pe locul trei, drept pentru care ne-am ales amândoi cu încă un rând de palme, iar biciclistul cu câteva trimiteri furioase la origini. De unde apăruse fratele meu, nu știu, nu se cuvenea să ne încăierăm cu un cadru didactic, însă cumva, situația se deteriorase urât în defavoarea profesorului de sport, chit că ne amenințase cu scăderea notei la purtare, ceea ce a făcut nu peste multă vreme. Faptul că m-am ales cu un prieten extraordinar și l-am privit de atunci cu alți ochi pe fratele mai mare m-au convins pe deplin că tenișii uzați chiar erau fermecați.

Dan NOREA

Secretul spovedaniei

Spiridon Alupoaiiei era scriitor. Sau cel puțin așa se prezenta noilor cunoștințe. De fapt era arhivar la Oficiul de Cadastru. Nu numai meseria, nici numele din cartea de identitate nu-i plăcea. Din acest motiv, semnase singura lui carte, un volum de proză scurtă, cu pseudonimul Gabriel Lupu. Nu era ales la întâmplare. Numele Gabriel trimite la un arhanghel și are avantajul că poate fi alintat Gabi. E cu totul altceva

decât alintul de acasă, Spirache. Iar Lupu, după părerea lui, sugerează bărbăție și o posibilă origine geto-dacă.

Spiridon era cătrănit rău în ultima perioadă. Și la serviciu și acasă, nu făcea altceva decât să stea cu ochii în tavan, în așteptarea inspirației. Seara, uneori și dimineața, la arhivă, când nu-l vedea nimeni, trăgea pe gât un păhărel de rachiu. Degeaba. Nicio idee, cât de mică, nu apărea la orizont. La primul volum se inspirase din creațiile altora, dar vreo doi critici s-au prins și l-au acuzat de plagiat. Nu s-a ajuns la niciun proces, vânzările erau ne semnificative și nu meritau o plângere în justiție. Dar Spiridon rămăsese cu o piatră pe suflet. Se hotărâse ca al doilea volum să fie original sută la sută. Dar pentru asta avea nevoie de o muză. Care hoinărea pe la alții, nesimțita!

Era o zi frumoasă de septembrie. De la serviciu, în loc să plece spre casă, Spiridon se hotărî să o ia în direcție opusă. Se gândea că, dacă schimbă peisajul, poate-poate... Când zări o biserică, lui Spiridon îi veni o idee. Nu, nu o idee despre viitoarea proză, ci una despre cum să atragă muza. Intră în biserică, se îndreptă spre icoana Fecioarei Maria și începu să se roage, în genunchi. Amestecă rugăciunile cu promisiunile, sugerând că, dacă va avea succes, va dona o parte din bani bisericii. Când obosi de atâta stat în genunchi, se așeză pe unul din cele două scaune din partea laterală și, în câteva secunde, ațipi. Îl trezi o voce de damă:

- Părinte! Hei, părinte!
- Ce e, ce s-a întâmplat? bâigui Spiridon.

- Părinte, am păcătuit. Uite cum s-a întâmplat...

Și doamna din scaunul de alături începu, vorbind fără pauză, o istorie complicată, în care erau amestecați un soț și doi amanți, dintre care unul era fostul ei iubit dinainte de căsătorie.

- Părinte, mă dezlegi de păcate? Ce să fac pentru asta?

Lui Spiridon, trezit de-a binelea, îi era rușine să recunoască faptul că nu e preot, așa că zise la întâmplare:

- Fata mea, în fiecare seară, timp de zece zile, recită Tatăl nostru!

- Sărumâna, părinte!

Și doamna părăsi biserica, ușurată că scăpase ieftin.

Spiridon, ajuns acasă, se așeză la laptop și, parcă posedat de diavol, scrise în aceeași seară o povestire de câteva pagini, în care istorisea, cu lux de amănunte, cele auzite în biserică. În aceeași săptămână, trimise textul la trei reviste literare și, bucurie mare, una dintre ele îl publică în numărul următor.

Liniștit și sperând că i-a venit inspirația, Spiridon zăcu iarăși o lunăcu ochii în tavan. Fără rezultat. În disperare de cauză, se îmbracă într-un costum negru, se duse țintit la aceeași biserică și se așeză pe scaunul preotului. Văzând că e acolo un preot disponibil, femeile veniră pe rând să se spovedească. Deși multe păcate se repetau, Spiridon mai stoarse idei pentru încă două texte. În câteva săptămâni, reuși aproape să încropească un volum de proză scurtă. Îi mai trebuiau câteva pagini ca să-l poată duce la editură, așa că se îndreptă, pentru ultima oară, spre biserică. Lângă el, pe

celălalt scaun, se așeză de data asta un bărbat. Îmbrăcat cam ponosit, neras de câteva zile și mohorât din cale-afară:

- Părinte, am păcătuit! Aseară am venit acasă beat, m-am certat cu muierea și i-am băgat un cuțit în inimă. Uite, asta! și bărbatul scoase la iveală un cuțit cu vagi urme de sânge. Pe urmă am îngropat-o în grădină. Mă dezlegi, părinte, de păcate?

Spiridon incremeni. Se obișnuise să dea dezlegare pentru adulter, hoție, înșelăciune, minciună, dar crimă? O fracțiune de secundă se gândi să recunoască, sincer, că nu e preot, dar se răzgândi imediat. “Asta bagă cuțitul în mine!” Așa că murmură, abia șoptit:

- Timp de zece ani, în fiecare seară, mergi la mormântul ei și roagă-te la Dumnezeu să te ierte!

- Mulțumesc, părinte!

Și bărbatul ieși, cu pași șovăielnici, pe ușa bisericii.

Lui Spiridon i se muiaseră picioarele de frică și mai rămase încă o oră pe același scaun, gândindu-se dacă să meargă sau nu la poliție. Dar nu știa nimic despre ucigaș, nume, adresă... Și, mai presus de orice, cum să justifice modalitatea în care aflase toată povestea? Nu știa Codul penal, oare să te dai drept preot era sau nu o infracțiune?

Între timp, intră în biserică preotul parohiei, un bătrânel bonom și rubicond. Văzându-l pe Spiridon, se îndreptă spre el, se așeză pe scaunul de alături și îi spuse cu blândețe:

- Fiule, dacă ai venit să te spovedești, începe acum, că mai e puțin și începe slujba de seară.

- Părinte, să-să vezi... se bâlbâi Spiridon.

Și îi povesti toată tărașenia, încheind cu:

- N-am nicio vină, am vrut doar să public un volum de proză.

- Fiule, ai o vină foarte mare, te-ai dat drept preot pentru a batjocori taina spovedaniei. Singura modalitate de a îndrepta lucrurile este să uiți tot ce ai aflat. Dacă nu poți să uiți, măcar nu le mai povesti altcuiva. Secretul spovedaniei e sfânt.

- Bine, dar eu am pus pe hârtie toate faptele, urma să duc manuscrisul la o editură.

- Arde toate hârtiile, n-au fost inspirate de vreo muză, ci de Satana!

- Și cu criminalul ăla ce facem?

- Uită și de el! Mai ales de el. O să uit și eu, crezi că e prima crimă de care aud la spovedanie?

Și uite așa, volumul acela de proză scurtă n-a văzut niciodată lumina tiparului. Gabriel Lupu dispăru în neant, iar Spiridon Alupoaiiei, după o vreme, se călugări sub numele de fratele Pafnutie. Intrarea în biserică fusese providențială.

Cristina PASCAL

Bufonul

Are același vis de fiecare dată, mereu la apus, un clovn, cu un zâmbet sfârtecat

peste niște buze mult prea roșii, mult prea umede, care știu că nu au decât două șanse, să iubească sau să muște și o privire neagră, mai clocotită decât smoala iadului, ce sapă aruncând bulgări de argilă peste cripte crăpate. Lutul geme cu un bocet mocnit al celor ce respiră neființa și cade greu, cleios și murdar ca sângele coagulat al unei răni vechi. Și când, în sfârșit, găsește ceea ce caută, ridică un craniu, îl apropie de nas și de gură, ca pe o relicvă, îl miroase adânc și i-l întinde șoptindu-i „miroși a pământ, iubito. Ca mine.”

Ea simte un fior rece călătorind la pas în corp, din ceafă până în vârful degetelor de la picioare, în timp ce nările îi poartă miasma, nu, nu a morții, ci a unei iubiri neterminate. Fiecare poartă în spate câte o povară. Ea purta greutatea unei lumi întregi. Pietre reci, dure, pe umerii învinețiți de regrete și o singură absență, o singură amintire. Ar fi vrut să le arunce, dar știa că ar rămâne fără trecut. Le-ar fi lăsat jos, ușor, dar s-ar fi sfărâmat ea însăși. Într-un crepuscul pustiu.

Se întâlniseră la asfințit. O singură dată. N-au spus nimic. Doar s-au privit și s-au atins ca doi condamnați pe viață care știu că nu există iertare. El a plecat primul. Brusc. Știa că este păcatul ei. Și nu dorea să accepte că ea ar putea fi ispășirea lui. Nu a întors capul. Și drumul dintre ei s-a închis ca o pleoapă văduvă de sărutul de noapte bună. Și-a deschis cale nouă și însingurată lângă altcineva.

Ea a rămas. Menirea ei era să îl aștepte.

Tot într-un amurg a aflat de trecerea lui dincolo. A zâmbit pentru prima dată după mult timp și și-a șoptit în barbă „poate acolo vom fi împreună”. Dar surâsul i s-a transformat într-un rictus amar, căci el fusese incinerat, redus la o mână de cenușă sigilată ermetic într-un vas lăsat pe o etajeră prăfuită, lângă o femeie ce nu l-a visat niciodată.

În fiecare noapte, înainte de a adormi, ea aprinde o lumânare și își așteaptă bufonul. Dimineața, uneori, găsește sub unghii urme de argilă umedă. Și își amintește ce îi scriau palmele lui, cu mângâieri, pe piele, „dragostea nu o îngropi, o porți până te îngroapă ea.”

Amalia MELNIC

Taxiul din noapte

Era o seară târzie, un singur taxi în stație, o ploaie ce părea nesfârșită mă udase până la piele, ca o pisică zgribulită în căutare de adăpost, m-am urcat cu o oarecare teamă. Mi s-a părut bizar să-l văd aproape abandonat la ora respectivă.

- Până la Gara de Nord, am șoptit. Aveam în plan să mă întorc acasă cu ultimul tren disponibil, aproape de miezul nopții. Dacă ajungeam în timp util, aș mai fi avut câteva

minute la dispoziție să-mi iau bilet și să aprind o țigară.

- Domnișoară, nu cunoașteți serviciile noastre? Noi lucrăm la pompe funebre, vă duc unde trebuie, nu unde doriți. Și dacă supraviețuiți, vă las în zori la gară. Mi-a răspuns șoferul pe un ton serios, un tip solid care părea epuizat.

În mod normal, aș fi luat în glumă ce mi-a spus, dar luând în considerare tonul serios, mi-a înghețat strigătul de spaimă. Un val de aer rece mi-a cuprins corpul și parcă am paralizat. M-am gândit să deschid ușa și să mă arunc din mașină, însă portiera era blocată, imposibil să fie deschisă.

Ploaia a continuat nestingherită, geamurile s-au aburit de la frig, drumul părea nesfârșit și nu aveam nicio presimțire bună. M-a condus până în Cimitirul Bellu. Mormintele erau perturbate de un zgomot infernal, liniștea nopții era spartă dramatic. Când am coborât, uimirea mi-a încleștat maxilarul și am privit într-o tăcere apropiată morții. Vreo zece muncitori tranșau cadavre și le aruncau peste alte morminte. Sunetul de fierăstrău îmi amintea de abatoarele de porci.

La colț, o ambulanță neagră era parcată, într-un flux continuu și monoton, scoteau din ea, din când în când, câte unul.

Am văzut trecând pe șosea o altă ambulanță, umbre ce păreau să strige „Ajutor!” stăteau cu membrele superioare. „Sunt sufletele celor stinși” mi-am zis, „Le duc către lumea de dincolo”. Șoferul ambulanței a crăpat geamul, am întrezărit

că era îmbrăcat prea elegant pentru un șofer, un zâmbet sardonice încremenit pe fața lui m-a răscolit până l-am simțit în organe. O senzație amară mi s-a plimbat printre plămâni și rinichi, atunci am realizat că îmi pare cunoscut. Îl știam dintr-un coșmar cu demoni. Era unul din cetele cele mai adânci ale iadului, era unul sofisticat care depășea mintea umană, nu era unul clasic cu părți de animale pe corp, ci arăta ca un om nefiresc, politicos aranjat, dar mai ales rău.

Doi indivizi din ambulanța neagră au sărit să mă apuce de mâini, m-au târât cu forța, în altercația noastră mi-au acoperit membrele și toracele cu vânățai. M-au tras cu o forță inumană ca pe o vită condusă la tăiere. Ajunși în interior, m-au legat de mâini și de picioare cu chingi metalice. M-am zbatut și am urlat, cu toate că știam că e în zadar. Un tip în halat alb citea dintr-un dosar, vag mi-am observat numele și poza pe el. De unde să fi avut dosarul meu medical? M-am întrebat uluită.

- Domnișoara X39. Sănătate perfectă și tânără, ocupație nestabilă. Contacte inconstante cu familia. Într-adevăr este candidata optimă pentru transplantul de organe. Familia ei va observa abia în câteva luni dispariția.

A spus, pregătind o injecție cu o substanță necunoscută. În timp ce mi-o administra, am început să mă rog, simțeam că acelea vor fi ultimele mele clipe și am adormit.

M-am trezit simțind că nu mă pot mișca, corpul mi-era complet paralizat. Am

putut mișca doar ochii și i-am învățit ușor în jurul interiorului ambulanței. Mâinile mele erau umflate dureros și înnegrite, m-am gândit că se vor necroza în curând. Mi-am amintit de o vorbă a mamei spuse într-o ceartă „Să ți se usuce mâinile și să pice!”, acum blestemul ei se materializa. Am auzit un sfârâit și în aer s-a împrăștiat un miros de carne arsă. Era bisturiul electric care mă despica. Simțeam fiecare durere din timpul operației și nu mă puteam opune. Eram captivă în propriul corp. Am început să mă gândesc la viața mea scurtă, oare cu ce greșisem în 25 de ani de existență să merit o asemenea soartă.

Presupusul medic a început să vorbească cu ai săi coechipieri.

- Pensă, vă rog. Mai repede, măi băieți, că mai avem multe operații de făcut în seara asta. Vreau să terminăm mai repede cu internele și vreau să-i recoltăm și creierul, mă va ajuta în studiul pentru teza de doctorat.

Medicul rămas fără licența vieții

Pacientul X02 intră rănit, plin de julituri pe poarta spitalului. În minte i se rotea ca un disc sărit un singur gând, să scape de măcelarul de suflete, neapărat să scape de el. Sub o aparență calmă, a întrebat la recepție unde se află Medicul Harzard. Nimeni nu i-a observat cuțitul strategic pus între geacă și tricou. A intrat ca un vârtej în sala de consultații, medicul stătea la birou, în încăpere se afla și o asistentă. Cu un zâmbet sardonice, X02 l-a salutat. Aveau să

fie ultimele clipe ale medicului, dar el încă nu știa asta. Era doar o persoană care îi amintea vag de un pacient. În secerișul de suflete, medicul avusese sute de pacienți în cariera lui și desigur, nu i-a reținut pe toți.

X02 a făcut un salt și cu precizie i-a făcut o incizie în torace. Sângele a împrăștiat peste tot, un miros metalic s-a împrăștiat în aer, sala era acum ca un abator. Asistenta a început să țipe disperată după ajutor. X02 i-a mai dat o lovitură, mai profundă și încă una și încă una, până ce medicul a rămas fără suflare.

X02 răsuflă ușurat, simțea că în sfârșit era eliberat de ura de care se simțise încărcat vreme de mulți ani.

Când au venit să îi pună cătușele, nici măcar nu a opus rezistență. Se răzbunase, nu mai avea motiv să lupte acum.

La știri l-au prezentat ca pe un dement care a comis un act necugetat. Însă adevărul era că această crimă a fost cu atenție planificată. X02 știa că avea să se răzbune într-o zi pentru toate neajunsurile pe care i le-a pricinuit Hazard și luase în calcul toate variantele, inclusiv tortura îndelungată, dar medicul avea să fie căutat și risca ca el să fie prins înainte de gestul final, așa că a decis că un singur gest în care să se asigure că a încheiat socotelile este suficient.

X02a fost un pacient atipic, îl-au internat în spital în copilărie, el nu avea părinți, nimeni să îl protejeze. Hazard fiind mai degrabă un antreprenor decât medic, a văzut în asta o oportunitate. X02 a

fost tratat ca un animal de experimente. Ținut legat, cu minimă hrană, a devenit subiectul mai multor companii din cadrul lanțurilor farmaceutice. Abia după cinci ani de chin l-au externat. Însă suferința pricinuită de medicamente avea să-l urmărească toată viața. Printre neajunsuri, crize oculogire și incontinență urinară.

X02 nu a putut să aibă niciodată o viață normală, să aibă un loc de muncă sau o parteneră de viață. Tot timpul lui a fost umbrit de gândul dulce al răzbunării.

Acum, încătușat și plin de sânge, zâmbea larg, cu toți dinții în fața camerelor. Simțea pentru prima oară o stare de liniște, o pace de care nu avusese parte niciodată.

Aforisme

ALEXANDRU COTRIC (Serbia)

1. La noi, cei patru călăreți ai Apocalipsei călăresc un singur cal.
2. Poporul greșește rar. O dată la patru ani.
3. Noi nu mințim. Noi doar spunem propriul adevăr.

4. La început era cuvântul. La final am rămas fără cuvinte.
5. Dacă recunoașteți totul, veți ști din ce cauză ați fost arestați.
6. Ultima dorință a condamnatului era să fie interogat.
7. Este în judecată pentru tentativă de crimă. A deschis gura.
8. Pacea este primul nostru obiectiv de război.
9. Eroii de război sunt lași. Le este frică de pace.
10. La început era întuneric. Dar ziua bună se cunoaște de dimineață.
11. Atunci când Dumnezeu a creat omul, a renunțat la creația ulterioară.
12. Cred în Dumnezeu. Așa este cel mai bine pentru amândoi.
13. Șase scriitori caută un cititor.
14. Prima poruncă dumnezeiască: să nu crezi pe nimeni!
15. Ceea ce gândește cel treaz, cel beat spune, iar nebunul face.
16. Banii strică omul. Lipsa de bani îl strică și mai mult.
17. Avem polițiști în civil și criminali în uniforme.
18. Cândva scriitorii căutau inspirație. Acum trebuie să caute și sponsori.
19. Câtă vreme a existat cenzură, măcar cineva a citit cărțile.
20. Romanul este un meci de fotbal. Aforismul este golul.
21. Ucel aforism are mai mulți scriitori decât cititori.
22. Politica este abilitatea posibilului și făgăduirea imposibilului.
23. Când justiția este selectivă, in justiția este generală.
24. Dumnezeu este în cer, iar diavolul este oriunde în jurul nostru.
25. Pentru fericire este nevoie de lucruri mici, iar pentru nefericire, de oameni mici.

26. Dumnezeu i-a creat pe toți egali, în afară de Sine.
27. El este un geniu doar pentru cei proști.
28. Dacă la început era cuvântul, nu ne-am îndepărtat mult de început.
29. El este un om rău, însă un politician bun.
30. Dumnezeu i-a creat și pe atești.

Traducere de Sanela Krajinjan

Aleksandar Cotrić s-a născut în 1966 în Loznica, Serbia. Este avocat, om politic și scriitor. Aforismele și povestirile sale au fost traduse în zeci de limbi, inclusiv în română. Prin utilizarea precisă a paradoxului, a umorului ascuțit și a aluziei, scriitorul a atins un nivel ridicat de originalitate artistică în aforismele sale. Aforismele sale au stârnit un mare interes în multe țări, inclusiv la noi, fiind laureat al Festivalului Național de Aforisme de la Tecuci. În literatura de azi sunt tot mai rari aforiștii cu timbru personal. Spațiul comprimat al speciei nu-ți oferă posibilități largi de exprimare. Aleksandar Cotric reușește, ducând umorul la limita tragi-comică, în zona în care zâmbetul se transformă în grimasă.

VALERIU BUTULESCU

Þensii românești. Unele nu se simt, altele-s nesimțite.

✕

N-am avut colonii. N-am prăduit pământuri străine. Ne-am mulțumit să ne jefuim propria țară.

✕

Pentru combaterea încălzirii globale se propune un nou Război Rece.

✕

Nostalgicii vor un nou dictator. După cum
l-am tratat pe Ceaușescu, va fi greu de găsit
alt fraier.

⌘
Tarele educaționale și morale ale unei
societați erup diabolic în clasa ei politică.

⌘
Turma are viață grea, când lupii și câinii se
aliază la guvernare.

⌘
Cine cântă cel mai frumos la flautul
amăgirilor populiste, acela câștigă
alegerile.

⌘
Și totuși, accesul în Rai se obține mai ușor
decât viza pentru Statele Unite.

⌘
Putred de bogat. La noi, omul nu se poate
îmbogăți fără să dea în putrefacție.

⌘
Pentru occidentali e ușor să pună punctul
pe i. Noi, uneori, trebuie să-i mai punem și
căciulă.

⌘
Idiotizarea este un proces lung și complex.
Damenii se nasc neștiutori. Șdioții se
formează.

⌘
Înainte de a da lovitura, hoții se roagă.
După fiecare jaș reușit, credința lor
sporește.

⌘
Când viața își arată adevărata față, multă
lume îi întoarce spatele.

⌘
Unii cred că dormim mai sănătos, dacă ne
burdușim cu eroi salteaua istoriei.

⌘
Ne-am europeanizat vechile năravuri,
promovând nepotismul pe bază de concurs.

⌘
M-am recunoscut Kosovo, nu recunoaștem
nici Taiwanul. Că ne trezim cu o gaură în
hartă,

cum ne-am mai trezit cu una în steag.

⌘
La noi, cea mai mare suprafață de teren
agricol o dețin arabii. Pământ arabil.

⌘
Dulceață politică. Ei fac gem, iar poporul
geme.

⌘
Încearcă să distingi altceva decât văd cei
mulți. Te vor declara orb.

⌘
Libertatea va favoriza mereu animalele de
pradă.

Poezie

Laura C Munteanu

Păcate-ntrebiserici

Rămânând
mereu între biserici,
păcatele lumii
încă așteaptă
duminici potrivite.

Cât de încet să-mbătrânesc?

Cine până la urmă,
va rămâne martor

la zborul ultimului cocor,
pe cerul îngustat
de atâtea plecări?

Cine va putea capta pe retina,
toată cromatica desfrunzirii?

Cine până la urmă,
se va înarma cu răbdare
pe marginea lacului,
spre a nu rata ultimul act
al libelulei,
murind spectaculos
pe luciul apei?

Cât de încet să-mbătrânesc,
spre-a amâna amnezia
în care rămân exilate
minunile lumii?

Rănille mele fecunde

Noapți albe mi-acoperă umbra,
în liniștea patului meu prea sfințit,
îmbrăcând-o-n lumină.

Cuvintele-aleargă cerșind
creionul acela-ascuțit
din potirul cu smirnă

și nu mai am unde ascunde
în această lumină deplină.
rănille mele fecunde

Mirare

Între noapte și zi
se întinde plătând
spiritul acesta
necerut de mine,
cunoscut doar
de un fel de Dumnezeu,
loial unui alt Dumnezeu,
care-l străbate
de la un capăt la altul,

îmbrăcându-l cu semne de-ntrebare,
călcându-l,
luminându-l,
întunecându-l,
spre a-i testa rezistența.

Neputință

Cerul își strigă neputința
prin norii de fum
acoperind lumea aceasta
incapabilă să privească în sus,
fără să ceară ceva.

Crizanteme de ceară

Înflorească-mi sânii
crizanteme de ceară!

Copii nu mai sunt
de alăptat.

Laptele lor
cu miere-ndulcit,
nu mai hrănește
pruncii flămânzi.
Izvorul demult a secat.

Și-i iarnă și tremură
sânii lumii afară!

Înflorească-mi sânii,
crizanteme de ceară!

Senzații

Vibrant, îmbrățișarea încă doare
tu nu mai poți iubi, eu nu mai știu...

deși aș repeta riscanta-mi aruncare,
în brațele-ți întinse prea târziu.

Din nopți târzii ți se desprinde umbra,
oprindu-mă din fuga spre trecut.

Doar glasul tău, se-aude în penumbra
senzației rămase din sărut.

Cristian Palade

Fuge birja, ca nebuna

Fuge birja, ca nebuna,
Lăsând zilele-mi în spate...
Și degeaba-i spun într-una,
Că așa nu se mai poate.
Stai oleacă, birjă dragă!
Goana asta n-are haz.
Spune-mi, ce vrei, să-ți dau șpagă,
Pentru-o clipă de răgaz!?
Mergi și tu mai omenește:
Ușurel, la trap, cu tact.
Și colo, la han, te-oprește,
Ca să iscălim un pact.
Nu fac vâlvă. Mă dau dus.
Dar pe calea sinuoasă,
Către-acel ultim apus
(Unde-o doamnă, cu o coasă,
Îmi va scrie, negreșit,
Epilog la cartea vieții),
Eu îți cer, birjă, spășit,
S-ocolești birtul tristeții
Și, taman pe placul firii,
Când pe cer e plină luna,
Să iei drumul fericirii,
Dar nu-n goană, ca nebuna!

Pe drumeagul din cetate

Plouă, fulgeră și tună!
Apa, în torenți se-adună.

Vremea ast-așa păgână,
Ține de vreo săptămână.
Și nimic nu-i stă în cale...
Pe-un drumeag, de prin cetate,
Un oștean pășește-agale,
Cu a lui singurătate
Făcând notă discordantă.
Deși-i ud până la piele,
Cu sabia-n teacă, boantă,
Și-urmărit de șapte iele,
Oșteanu' pășește-agale,
C-azi s-a terminat răzbelul.
Și-ntra minții sale zare,
Optimist, c-așa-i e felul,
Vede munții și izvorul,
Ce prin fața casei sale,
Susură purtându-i dorul.
Inima-i în piept tresare;
Viața parcă-i cântă-n strună.
Și nu-i pasă că-i furtună -
Plouă, fulgeră și tună,
De aproape-o săptămână...

Focul

Unde-s cremenea și-amnarul,
Care focul mi-au aprins?
Plin de greuri mi-este carul;
Flăcările-s de nestins...
Vai, ce luptă! Ce vâltoare!
Ce vârtej incandescent!
Nu-i oscior să nu mă doară
Și sunt calm... doar aparent.
Pentru suflet, Doamne dragă,
Nu există pompier,
Iar de scârțâie vreo doagă,
Îți vei fi propriu' dulgher.
Și-uite-așa îmi vărs amarul...
Doamne, cât e de nestins!
Unde-i cremenea și-amnarul,
Focul de mi l-au aprins?

De printre picături

Plouă fără de-nctare. Plouă mocănește.
Curg șiroaiele din nouri; cerul se-nnegrește.
Câtiva inși, cu disperare, caută adăpost
Și sporovăie într-una, luând ploaia la rost.

La o gură de metrou, un cățel, ca vai de el,
Își găsește un culcuș lâng-un milostiv
bunel,
Care vinde pe sub mână, pentru trei lovele,
Trecătorilor grăbiți, mult râvnitele
umbrele...

Pentru doi îndrăgostiți, la intrarea dintr-un
bloc,
Mult prea pasagerul Timp zici că s-a oprit
în loc.
Se sărută pățimaș și-apoi dulce își zâmbesc;
Scăpate de sub control, inimile-n piept le
cresc...

Lângă o terasă, într-o baltă oarecare,
Sub priviri, ba amuzate, ba întrebătoare,
Doi copii, fără de griji, râd și se stropesc de
zor,
Bucurându-se de viață, într-o lume doar a
lor.

(Non)sens unic

Castelul Hunedoara! Cândva, tare demult...
O seară-negurată și plină de tumult.
Marin e asaltat, de-ntunecate gânduri,
Ce veți putea afla, citind aceste rânduri.
Afară pe drumeag, ostașii se sfădesc.
S-au sărutat cu Bachus. Vechi obicei
lumesc.
Tac, pe după gard, mii de lespezi reci.
Vei tăcea și tu, dincolo de treci...

Marin despică-n patru, fiecare fir.
Ar vrea și el saracu', colo-n cimitir.
Trist e la castel și lumea uneltește,
Traiul îi e putred, tot trăind lumește.

Diavolul pândește și ruga îi ascultă,
Venind cu o ofertă, din sfera ocultă.
Bietul om semnează, cruntul pact, cu sânge,
Ce picură ușor, din sufletu-i ce plânge.

Cea de pe urmă clipă, nu-i fu amânată
Și fu împresurat, de Moartea-ntunecată,
Ce-n stilu-i cadaveric, fatidic de hidoasă,
Prinse-a-l descânta, cu nemiloasa-i coasă
Și în lugubrul țintirim, strigându-i "hei, hei,
hei",
Îl aruncă, precum o cârpă, în groapa cu lei.
Vreme de o clipă, o efemeră clipă, doar,
Îi păru tare malefic, sinistrul sanctuar.

O liniște fugară, sau poate doar un vis,
Fentară urgisitul, în drumu-i spre abis.
Doar umbre și tenebre, colo jos dansau
Și diavoli, vârcolaci și sute de bau-bau.
Cazanele cu smoală, Marin când le văzu,
Strigă-n direcția Morții: "înapoi mă du!"
Dar vai! Fără de milă, ea rece îl privi, de
sus
Și-i arată că-n pact semnase, doar pentru un
"dus"!

De la câmp la oaste

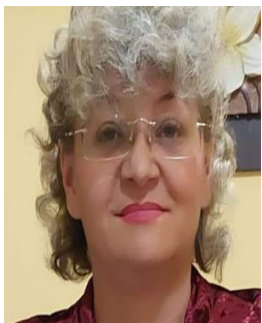
Într-o zi de vară, caldă și frumoasă,
Stăteam, colo-n luncă, rezemat în coasă.
Marin a' lu' Gruia și cu Ion Necula
Se jucau prin iarbă, dându-se de-a dura.
Parc-aud un tropot. Îmi ridic privirea.
Oameni vin călare. Mare mi-e uimirea!
Printre ei sunt Nică și cu Dan Bălanu'.
Vin din partea oștii, să ne ia cu-arcanu'.

Noi avem familii și gospodării;
De războiul sumbru, vrem a ne feri.
Este greu al naibii. Ei sunt înarmați.
Dup-o luptă scurtă, ne lăsăm luați.
De durerea noastră, făr-a ține cont,
Ni se spune, rece: veți pleca pe front.
Îmi plânge muierea: nu te du! Rămâi!
Nu pot, Leană dragă, plec în linia-ntâi!

În nici două zile, cu plutonul doi,
Suntem în tranșee, în chiar plin război.
Regimentul nostru, din novici format,
În câteva ore, este decimat.
Schije și obuze; guri de foc din tun,
Unul câte unul, camarazi răpun.
Cai și călăreți, prăbușiți grămadă,
Într-a morții plasă, rând pe rând cad pradă.

Ion pică rănit; încă mai trăiește,
Când din spate unu' - vai, ce mișelește,
Dintr-o lovitură, viața iute-i curmă,
Lăsând orfani patru și-o vădană-n urmă...
Pe Marin, săracu', un obuz dușman,
Îl aruncă-n aer, ca pe-un bolovan.
Membre sfârtecate au rămas din dânsul.
Vai, ce grozăvie, de te taie plânsul!

Am rămas vreo sută, când ne-au capturat
Și, fără de milă, ne-au încarcerat.
Când ne liberă, într-o zi de joi,
I-am strigat în față: dup-acest război
Și-aste luni în care am muncit silit,
Ce vrei, libertate? De ce ai venit!?
Unde te-ascundeai, când eram la coasă,
Într-o zi de vară, caldă și frumoasă!?

Mirela NECULA

NOTABILA ROMANȚĂ

*Destin sulemenit
preș de fluturi, aparte margarit
de ți-aș fi, nu știi cum, în fața vântului
stârnit*

*El, ce mi-ar fi?
multașteptatul care se întrece și-mi împarte,
iubire până dincolo de moarte?*

*Și ceilalți ce-ți sunt? Cei iubiți fără iubire?
luceferi în plăcere?
profanii greșelii?
râsuri, plânsuri, sau ce-o mai fi în toamna
lingușelii?*

*Este clar, astrograma în privire se notează
într-un trup ce dăruie vibrare îngereacă
totuși, mă tulbură timpul
risipa să-i fie anotimpul?
printre vâsleșii iernii ce bine îmbracă,
persistă ca minune, dezgolită de logică.*

*Doar că, timpul nu-l vreau înapoi
dulce-i truda strânsă în doi
dragostea, unica istorie (l-a înmiiit)
pe chip, har pe îndelete, deosebit
...acum sau niciodată
o singură nădejde, o singură răsplată
eu, cea care-l iubește curată.*

*“Din dragoste, cu timpul fac război
iau tot ce i-a luat, și-i voi grefa înapoi”*

IUBEȘTE-MĂ PRINTRE CUVINTE

*Iubește-mă, "când în cușca durerii e firea"
și lacrima fobică îi caută ieșirea
când încă noaptea stă drept decor
dăruită singură în ciuda atâtu dor.*

*Să mă iubești cum numai răsăritul știe,
cum primăvara reînvie visele de păpădie
iubește-mă încet, feeric, și lasă,
haosul argintării ticăloasă
sub ceasul fără de vină
vom învinge osânda grea din etate, din
rutină.*

*Și dă-mi putere, vreau să cobor
undeva în tine, privind aparte*

să știu când
timpul ne unește sau ne desparte
și rog cerescul luminos
să coboare cumva și la cei de jos
unde sarea sau dulceața mereu lasă
minutarului odioasă lesă.

Iubește focurile noastre și cearcănele
curmă
tu, primul, și cel mai iubit din urmă.

Un vânt o voce întretăia...
Da, doamna mea! Da, doamna mea!

E TOAMNĂ, DOAMNE

E toamnă, Doamne!
ceasul s-a răzvrătit în simțiri
s-au îmbujorat mici și mari secrete
la geamurile întregii omeniri.

Vântul oftează, bagă intrigi, e firesc
ramurile înfiorate se bruschează și lovesc
se sângerează doar prima dată
apoi cand culorile se adâncesc
nu se mai simte prigoana
că-i omenesc
și plânge telefonul deodată
cu lacrimă internă, diafană
finaly, a venit toamna, cu emoția umană.

E toamnă deci, de aur, cu pistrui arămii
valsând printre privirile celor vii
în jur viața se-arată așteptată, și burează
stele
și toate trec, și eu iubesc, prin toate
gândurile mele.

E toamnă, Doamne și aștept reveria
încă avem minte verde, și ne-am gătit ca
gutuiă
mângâierea lacrimilor fiind de aproape
iubirea va fi și mai mare, cât universul,
poate.

E toamnă, Doamne!
în vocotul bătrân, îngândurat
dar aceeași iubire rămâne și vine
cu flaut de o mie de rubine adorat.

DESTUL FRUMOS, DESTUL DEPARTE

A fost vântul chemării
care a legat două fețe
și gânduri, duete, în orchestre,
dătătoare de dor pe la ferestre
și ne purta prin degetele nopții,
prezenta
sau prin întrebări celeste,
absența
ori prin spațiu singuratic,
când
picioarele se așteptau mergând.

Prin codrii Bucureștiului dragostea
îl căuta, a vrut a fi ultima mea stea
"și mintea, de zgomot
nimic nu înțelegea".

Era unde nu-i nimeni... o, bucuria mea
era iubit, de farmec plin, în cartea prăfuită
și știam că în dor atomic mereu îl găsesc
și-n paginile unde rătăciții vieții se iubesc.

Iubirea moarte n-are
are destul frumos,
destul departe
și inimi pe veci îngemănate, înstelate.

ECOU DE TOAMNĂ

E noapte tăcută, e noapte târzie
e netrăita toamnă care nu întârzie
strigări din vechime, cu tumult inclus
amestecă un vânt îndoilenic și suspus
nu-l recunosc!... dar stă drept mărturie
unde este dor, îmi raspunde, e și bucurie.

O exalare leagănă amurgul, și tot brădetul

*și-i văd omului meu frumos portretul
o, cât e de loial și drept, milos al firii
dragoste cu fluturi galbeni, candelă a
privirii,
e toamnă aparte în el, abundă inima
ușoară,
e biruință în odihna interioară.*

*E toamnă întreagă viața, păgâna verdelui
revoltă,
e neastâmpăr în brumă, florile insultă,
e fraged începutul, "cerne pace-
adormitoare"
iubindu-mă răzbești eterna așteptare
și ea, tăcerea... se retrage, ca giulgiul
morții
și iată, ești neclintită, îmbujorata mea taină
a jumătății.*

*Iarba încă suspină în verde de român
și întunericul plânge,... sunt oare eu
bătrân?*

Alice PUIU

Aspecte din gramatica culorilor oblice

doar coaja unui gol foșnitor
plutește indecis
într-o uitare dreptunghiulară
aceleași cuvinte vechi

ridează oglinzi ascuțite
de-o pasăre de fum
sunt gesturi caligrafiate
în ovalul unei presupuneri
ar fi un truc anost
să reinventăm teoreme și procente
despre tristețea unui cerc
despre merele cu aripi de înger
s-a mai vorbit în fișierul unei miercuri
sau la etajul dintre cândva
și grimasa unui alpinist utilitar
ecranul aplaudă grădina sonoră
dintr-o ramă cu erori și cearcăne de stele
cineva trece cu-n surâs fluid
în altă întâmplare
și eu caut cifra nodului perfect
lucrurile cresc într-o ordine
abruptă lângă începutul textului
sau poate că odaia
e un limbaj inventat de toamnă
când ruguri decupează țipătul
dintr-un emoticon dispărut
la ora patru și cinci gloanțe
când pragul cu tăceri
când rugina luminii
dintr-o vară reciclată
în malaxorul cu glorie de împrumut
*

de ce un vânt alb
peste rănilor semnlor?
de ce inima un nod
dintr-o toamnă de mag?

Sonată pentru cicatricile întâmplării

să conjugăm balansul indecis
grația conturului dintr-o tăcere
în carioajul unui surâs abscons

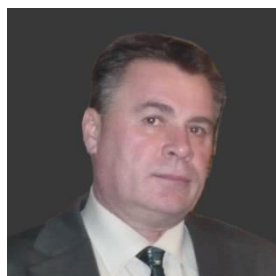
ca un zigzag metafizic în ringul
supraviețuirii
în transa poliedrică dintre metafore și cuie
un mim cu etichetă roz pe frunte
atârnă-n gard rotocoale din păsări de fum
e albă joia dintre cicatrici
în jobenul de la ora trei un iepure digitalizat
ștantează gloanțe cu parfum de cais
pete din entropia cernelii
repetă seara în rama cu așteptări
lucrurile clipesc cu solzi sonori
pești cartografiază acvariul cu texte
o lume ca o buclă Moebius
între rictus și întâmplare
câte inimi în tranșeele zarzărilor
un carusel din cioburi reciclate
câte puști printre tastele gratiilor
colivii de plexiglas pentru tombola mirării
*
în erată personaje inserează
totemuri regizate gri
pe harta bifată în pătratul
unui magician de tinichea
*
ieri s-a scuturat o lea pe sonata lunii
umbră de greiere pe palma lui Dumnezeu

Improvizații pe arca lui Godot

o simplitate rotundă a îndoielii
pentru acest algoritm decupat
din retorica improvizației
pentru aceste mâini care tac
culoarea unui adio nins de fracția unui
greiere
pentru lucrurile care dilată asimetric
unghiul neghicit dintr-o vocală de roză
există praguri și nopți dintr-o formulă a
renunțării

când trec prin încâlceala de pete și
mâzgăleli
dintr-o constelație kafkiană
când sar în șotronul cu gratii incolor
cu buzunarul plin de zaruri indecise
și-ascult respirația machiată de tastele oarbe
și cerul fragmentat în emoticoanele
nimicului
o lume din memoria unei linii frânte
în divagații cu guler de mim eșuat
între ușile întredeschise
bagheta hohotește plasticul unui dinte de
vulpe
jobenul aplaudă norul scris de-un iepure
e târziul unui hocus-pocus
dintr-o mânășă plină cu confeti și regrete
*

în fața unei pietre din livada fără vișini
cineva așteaptă mărul unui alt Godot

Florin CERNAT

Ondină

închide ochii
și nu lăsa să intre nici un străin
sau voci necunoscute
în magicul contur
chiar dacă-am spus
că-mi duc prin răzvrătirile tăcute
o brumă înnodată peste trup

de maci uciși
pe mine să mă ierți
iar sărbătoarea s-o oprești
să nu mă cerți
dacă-n legende și-n povești
atâtea margini am atins
atâtea căi
și-n apa lină atâția sori am necuprins
și te-am cuprins
mirifică undină...
mă vei iubi?
-
o dimineață vulnerabilă-n fereastră
privea la noi
lumina alb-albastră ne despica...
-
să știi
că rătăcit în volburi din eter
nu m-am înstrăinat de tot
doar efemer și de iubire jinduind
am ancorat în port
-
sunt galion al vârstelor târzii
și care cumpănește când coboară
pe răsuflarea albiei pustii
nisipul
dacă vei veni
sau steaua care te-nfășoară...
mirifică undină
mă vei iubi?

facticitate

găsind cu mintea limpede
și vie
o contemplare lungă între drumuri
într-o frântură de ataraxie
dihotomiile se ard în scrumuri
-
din vertical

monada dezgolită
în sine
recitându-și monologul
ca un fonem cu coama rotunjită
pe buze îmi adoarme inorogul

murim atât de singuri...

prima oară
am decupat sub talpa mea angoase
nisipuri roșii care se pogoară
pe umbrele cu pielea de mătase

privește-mă din nou...
e încă noapte
în existența veșnic aparentă
e arhetip
facticitate
așa cum este moartea mea...
absentă

poet în epidaur

în epidaur poetul centaur
frunză de laur dusă de plaur
toamna vibrează prinsă-n caiele
cătredra amiază praful de stele
trupu-i străbate pe catalige
lumi sidefate zeul atinge
frică gălbuie necumpănită
cade și suie veghea tihnită
ochii de aur fără o mână
jertfa de taur lângă fântână
poetul să poarte fierul ce strânge
stinghera moarte foșnind prin sânge
-
foșnind prin sânge stinghera moarte
fierul ce strânge poetul să poarte
lângă fântână jertfa de taur

fără o mână ochii de aur
veghea tihnită cade și suie
necumpănita frică gălbuie
zeul atinge lumi sidefate
pe catalige trupu-i străbate
praful de stele către amiază
prinsă-n caiele toamna vibrează
dusă de plaur frunză de laur
poetul centaur în epidaur

ai spus că-mi dăruie barcarole

ai spus că-mi dăruie barcarole
ca visul să devină ieri
și să plutească în mandole
un plâns pentru gondolieri
că mă aștepti în atlantida
sub mările de iasomie
s-adorm iubindu-te-n absida
nesațului de insomnie

-
ai spus că-mi împletești albastru
în octacorde vers cu vers
singurătatea de sihastru
cu mult prea plinul univers
și-acum blândețea mă sfâșie
cu inutilul da sau nu
și-mi strig tăcerile să-mi fie
spre neuitare numai tu

Nicolae Grigore MĂRĂȘANU

Poeme din cartea *Călătorie în memoria Leviathan * Poemele Dunării*, gata de tipar

Mai la deal de la vale sau de pază la trupul înecatului (*Tâlcul mitosemnului**)

Stau de pază la trupul înecatului
și aștept să vină procurorul, să facă autopsia
la ceea ce a mai rămas din carnea mâncată
de avaiți.

Pe mal,
femeia, care abia a născut, își adună
placenta,
să-i fie rezervă pentru o naștere viitoare;
să îmbrace cu ea alt nou-născut,
să împingă nașterea în perpetuum.

Lângă mine, mai la deal de la vale,
un copil păzește un alt înecat, legat de țărșuș;
lovește apa cu o ramură de salcie,
să alunge avaiții ce se reped la carnea
înecatului,
atât câtă a mai rămas pe oase.

Dar avaiți,
acești câini ai fluviului, vin roiuri-roiuri,
popoare în migrații, năpustesc peste oasele
lustruite frumos și ciugulesc ce mai e de
ciugulit.

Mai întâi ciugulesc carnea de pe picioare,

apoi, pielea de pe *cele* ale bărbatului,
e la îndemână.

Copilul bate apa cu ramura de salcie,
să alunge lupii fluviului, și plânge;
brațul i-a oboist, plânge,
și procurorul întârzie la autopsie.

Apoi, femeia în negru
vine să ne talmăcească ascunsul
mitosemnului
și zice, ca pentru sine: *Ieri, gârta a cerut
Ommm!*

Zice și pleacă!
Iar sus, pe mal, e o nuntă;
se-aud lăutarii cântând: *Cum se ține ea de
om,
ca omizile de pom!*

Mireasa aruncă pâinea peste creștetul
capului
și colacul cade chiar în gura înecatului
legat de țărșuș.

Și procurorul întârzie să facă autopsia!
*

Acum, mai bine n-ar mai veni!
Din carnea înecatului au mai rămas doar
oasele...

Dar, lustruite frumos,
aceste oase par cavale,
gata să cânte!

*Termenul de mitosemn ne aparține, l-am
definit într-o altă lucrare, ca fiind evoluția
unui semn către mit; semn care, evoluând
către mit, nu mai este simplu semn, a
devenit ceva mai mult de cât un semn, dar
nu este nici mit, că nu Are suficientă
poveste să atingă stadiul de mit; este în
starea intermediară de mitosemn. Nu toate
semnele ajung la mit, unele rămân în starea
de mitosemne.

**Lauda logosului vibrând înspre marile
marginii**
(*Șapte extaze*)

1.
Te iubesc într-atât,

încât de-acum poți să nu mai exiști!
Că sublima ta curgere s-a mutat în mine,
cu toată forța nemuririlor ei.

Curg prin mine cei morți,
curg cei abia născuți și, prin sămânța
iubirilor,
curg cei ce după noii născuți se vor naște.

Încât, de-acum poți să nu mai exiști,
din moment ce malurile și apele tale au luat
forma
trupului meu, iar imaginea chipului tău nu
mai este
a chipul tău, ci a celui ce te cântă în
dragoste de pe maluri!

2.

Am auzit huruit de oase în adânc,
de parcă o planetă în sine se scufundă
și nu m-am temut de pierzanie,
Că iubirea mea te purta dincolo de esențe,
în neantizarea memoriei -
incendiu pe care nimeni nu-l poate stinge!

3.

În azurul apei îmi îmbăiam trupul
și limpedea cristală cu iubire și temeri
îmi invada tinerețile.

Dar, tristă veste îmi dă amurgul;
pâlpâie ca lumina în candela cu uleiul pe
sfârșite.

Vine lungă noapte a iernii nevăzute.

Voi aprinde în mine un foc,
să încălzesc chipul sticlos și rece al
Nimicului.

Că de după colt,
pândesc cerberii Infernului!

4.

Sună din bucium amurgul,
ziua trage obloanele și isihastul coboară-n
metanie.

Nu-i tulburați ruga,
cu trufașele voastre luări în derâdere!

În toiul nopții,
buboiul ar putea să spargă!
Ci doar focul, singur, v-ar mai putea salva
din rugina infatuetei ignoranțe.
Nu-i tulburați ruga,
cu trufașele voastre luări în derâdere!
Isihastul este singurul care are cheie
la ușa peșterii.

5.
Nevinovat era sângele meu,
ca sângele *facerii* de nevinovat și curgea,
curgea,
spre ispășirea celor ce urma să le comit.
Era gajul nașterii,
cu care-mi garantam viitoarele bune
și neînfăptuitele rele!

6.
Stă cuvântul pe limba mea,
ca o dulceață a nesticăciunii!
Se topește consoana,
vocala înflorește și crește din ea, înaltă,
viguroasă,
tulpina gândului-poem.
Iar rădăcina celui nou-născut,
Cuvântul,
pătrunde tot mai adânc în reavănul inimii
și se întrupează!

7.
Din întuneric ne va veni lumina,
cum din adânc vor izvorî înălțimile zilei.
Și din amvonul îngerilor
vom auzi lauda logosului vibrând
înspre marile margini!

**Din credința nestrămutată
că fluviul este celălalt trup al meu**

1.
Viața nu mi-a făcut favoruri,
nici nemuncite roade nu mi-a adus pe masă.
Dar fluviul,
cu dezmierdările și dezastrele sale,

a rămas statornica mea identitate.
Că fluviul meu se numea Heraclit,
iar celebra diadă – de-a nu ne scâlda de
două ori
în apele aceluiăș fluviu,
o știam,
pe de rost,
din pruncie.

Dar, nu numai din iubire
nu i-am certat amara-i nestatornicie -
de-a fi mereu altul și altul,
ci și din credința nestrămutată

că fluviul este celălalt trup al meu;
și că,
într-o altă albie,
reîntâlnindu-ne,
ne-am putea reîntregi!

2.
Curgi și parcă în mine curgi!
Curgi și curgerea ta nu-și mai știe izvorul!
Iar acum,
apele tale sunt aidoma trupului meu,
pe care eu nu-l mai pot stăpâni,
nici atinge; și, infinit în sine,
nu-l pot nici învinge!
Încât,
descătușat,
sufletul mă lasă trupului
și zboară spre un alt început!

3.
Furtună în mine te ridici,
fluviul meu!
Ca marea lovită de toiagul lui Moise,
te ridici și, văzându-ți albia goală,
cavernă în carnea mea sfârtecă,
mă întristez și în fluviu mă prefac,

Să-ți continui maiestuoasa ta curgere,
până în clipa în care,
împreună,
mistuiți de o singură iubire,

într-o Înviere,
ne vom putea realcătui!

Războiul tuturor, peste sângele meu, când se lasă amurgul

(Cele 9 stări)

1.

Te caut, fluviul meu,
ca pe-o lumină în noapte, te caut,
că ție ce-ți spun, celor ce îți veghează
malurile,
nu le pot spune.
Ei nu scriu poezii.

Necântătoare pasăre,
poezia a zburat din viața lor
și ceea ce ei prețuiesc,
sunt doar cele ce le sunt lor folositoare:
adăparea cailor,
afundarea mrejelor pentru pești
și botezul pruncilor,
în apele tale.

Te caut,
pentru că ești respirația ce-mi umple
pieptul
și respirația pe țărmul tău
e adevărata poezie.

Ci nu eresurile,
pe care unii le scornesc,
dar pe care nu le-au trait.

M-ai învățat
că adevărata iubire o poți afla
doar în adâncul vieții pe care ai trăit-o.
Iar în vijeliosul tău adânc
doar eu pot citi.

De ce taci?
Poate pentru că tăcerea e limba zeilor?

2.

Pe luciul apei tale,
mreana are aripi
și saltă după gaze, în amurg,
visând să devină pasăre!

Iar sus, în susul slavei,
lăstunii ies din cuiburile zidite-n potmoluri,
dănțuiesc,
precum flăcării și fetele-n sărbători,
și cu mitralii de os vânează umbra-mi
pribeagă,
calul popii și buburuza!
Războiul tuturor,
peste sângele meu,
când se lasă amurgul!

3.

Privesc ore în șir,
acolo unde catapeteasma unei biserici
se arată la suprafața apei și durează
cât într-o metanie.

Apoi se scufundă
și urmează o atât de adâncă tăcere,
de parcă toți ați mers la culcare!

Ci doar trei îngeri, pe țărm,
spală oasele morților,
pentru o Înviere!

4.

Și eu cred că doar în memoria mea
mai curge acest fluviu,
pe care,
în zăpoare,
plutesc oase de îngeri morți,
din cimitirele de sub ape,
acum,
când vaierul înecaților ne gonește din urmă,
iar cel ce-i face morții rând se-nalță
apoteotic
în inexpugnabila illogică a paradoxului.
Nu-i fie nimeni aproape,
decât călăuza trimisă să-i îndrume
stingerea!

5.

Un fir de iarbă vreau să nu se plângă,
în urma mea,
când trec prin câmpul verde.

Nici cega-n val nu fie azi vânată,
când brusc zvâcnește-n aer, din adânc,
sgeată de argint multicoloră,
trasă, spre cer, de un Neptun pletos;
Ci, veselă, în fluviu să se-ntoarne,
cât râd de îndrăzneala ei naivă,
de a zbura, ca pasărea din slavă,
sporindu-mi mie,
astăzi,
bucuria,
pe acest țărnm demult purtat în suflet;
demult reverberând,
când sunt departe,
atins doar de-ale mele lungi vibrații.

6.

Acum,
îmi voi face din brațe aripi înotătoare
și mă voi preface în Leviathan,
să fiu eu cel ce îl va aduce pe Iona la țărnm!

Și din oasele Leviathanului
îmi voi face armură pentru corăbii,
pe care le voi împinge în marea de uitare,
uitarea fiind țărnmul cel din urmă
ce trebuie cucerit și învins,
țărnm fără memorie,
unde nu este nici moarte nici dăinuire,

ci este izvorul de unde ne vin corăbiile
cu verbele sacre,
vis al frumoasei încremenite
în noaptea nunții,
în uimire.

7.

Când eu vă vorbesc despre uitare,
vă vorbesc despre un timp al supremei
iubiri;
de un timp al arderii,
când carnea, osul și toate ale omului sunt
lumină
și un fior ca floarea focului ne mistuie,
cum în noaptea nunții unul pe altul

se mistuie mirii!

8.

Și mi-am privit trupul,
care acum nu mai era de Leviathan,
ci era o boare și era o curgere într-un timp
în care
mamă și tată îmi era acest fluviu ce într-atât
șlefuieste ființările dependente,
până le mistuie!

Așa cum o mamă,
crezând într-o logică a morții,
își mistuie unicul fiu,
când, mort înainte de vreme,
e nevoită să-i ofere cripta pregătită pentru
sine!

Dar, iată,
logica în care credea s-a răsturnat
și cum o durere nu-i este îndestulătoare,
o alta îi sare pe cărcă și o poartă
ca pe o cocoașă!

9.

Războiul tuturor, peste sângele meu,
când se lasă amurgul!

Acolo, unde timpul are chip de copil
(Puiii Sargasselor)

Galopează puiii Sargasselor,
prin marea sângelui meu, spre izvoare,
acolo unde timpul are chip de copil
și sinele se miră de sine și se întreabă -

Cum de rostul acestei mări de timp
este să șlefuiască bobul de nisip,
atât de încăpător în cuprinderea sa,
Și atât de bătrân, atât de bătrân,
că nu mai poți număra mileniile,
nici brațele ce se întind să te cuprindă,
nici gurile ce se deschid să te devore,

Când puiii Sargasselor,
puiii Sargasselor galopează
prin marea sângelui meu,
spre izvoare!

**Striga Magul de apă, și noi, năzuind spre
un țărm mai bogat și mai pur, alergam
într-acolo**

*Veniți să căutăm fluviul cu bule de aer,
în care trupurile,
ca vidrele, ni le vom îmbăia!,
striga magul de apă.*

Și noi,
năzuind spre un țărm mai bogat și mai pur,
alergam într-acolo,
la malurile unor metereze de oase;
și încrezători în chemările magului, ne
spuneam: *trebuie să existe aici, pe aproape,
fluviul într-atâta promis!*

Și, transfigurați de chemare,
căutam pe unde piatra fusese șlefuită de
valuri
și unde corăbiile adormite-n nisipuri, visau.

*E aici, e aici,
fluviul către care alergăm de o viață!,
striga magul de apă; undele-i nevăzute,
iată,*

curg pe sub noi, peste noi și prin noi!

*Să-l găsim,
și a lui undă-miracol de dureri să ne spele!*

Și noi
mai îndârjiți scormoneam printre cranii și
prore,
ca într-un cufăr aruncat în mare demult,
de se burdușise albia jinduitului fluviu cu
noi,
cu sufletele care, în ritmica, legănata
mișcare,
de Marele Val aminteau!

Și alte popoare de trupuri alergau tot să
sape;

să caute fluviul cu bule de aer,
dar ca lanul sub coasă și ele cădeau!

Și un munte de oase eram!

Și eram fluviul cu bule de aer,

în care,

în amurg,

ca vidrele,

în propria căutare ne mistuiam!

Dan IANCU

ascultă-mă cum leg râurile
într-o curgere
cât o jumătate de continent

ascultă deltele
plutind peste pământurile înverzite
iar coapsele tale
se vor fi ridicând
strângându-mi săruturile
lăsate aiurea prin cameră
precum ciorapii
de care mă dezghioc ca să te mângâi
cum te așezi tu
printre frunze

îți voi fi mâna
ce-ți desface
amiaza de labii

îți voi fi calmul unei zile uscate
în care pașii
nu mă mai duc
nicăieri

îți voi fi eul cernut
printre cuvintele
ce măsoară interiorul
mut
al unui pește

iubito
râurile vin
cu iubirea

privește cum pământurile
le-nverzesc
pe deasupra oceanului

mișcătoareaafixație
a ochilor tăi
în geamătul meu
adânciți
odată cu lancea-ți
iscodindu-mi căldura

umedă-mi gura
ce te strânge

îți voi fi călăuza
prin jungla țesută
din dorințele doamnelor duse de dor

îți voi fi mângâierea
ce te desprinde
de rut

îți voi fi eul încleștat
pe toate drumurile tale
mândru
cum ești
ca femeia de lemn
cu țâțele-n vânt
de la prova corabiei
ce mi-s
iubitule

pământurile
înverzesc
doar cu iubire

cum nici nimicul nu se poate
fără tăcerea liniștită a privirilor
ce se-odihnesc
una într-alta
așa îmi caut adâncul în tine

îți simt pulsul venelor
imediat cum te văd
de parcă părul tău creț ar fi un far
iar umerii tăi largi
iubitule
înaltă coastă de mare
îmi place cum mă ascuți
palmele tale largi pe genunchi-mi
așezatu-s-au
iar gândurileți le ascult
în săruturile nespuse de lungi
ale nopților noastre înlănțuite

niciodată către sine
timpul indiferent e doar sieși
înșirându-ne ca pe niște scrumbii
pe o sfoară la afumat
burțile lor roz despicate

doar către celălalt
neorbindu-l

te pot apăra
iubitule
de blesteme
de pizma privirilor piezișe
ce ne urmăresc plimbarea mândră
pe străzi cuprinse-n noi
de somnul cel rău
de pasul cel strâmb
și mai ales de tine
cel pe care nu-l știi
așa cum te simt eu
în toate vertebrele mele
ca un șarpe
netemător
cu clopoței

desfăcute a mirare

buzele tale
trandafirii uleioși ai văilor
încăciosul semn al întrebării

e seară

cartieru-i adunat
pe terasa de vară la mese de plastic
puse printre copii ce se joacă
și printre pomii plini de fructe
zemoase

tu zâmbești
iar sfârțul tău drept
dănțuie în pata de bere
de pe bluza vernil

eu sunt veșnicul tău șarpe
împrinzându-te

pe aleile din jurul blocului

portocaliul tandru al apusului
noi doi legănând
mâinile legate
pantalonii tăi scurțialbaștri din care țâșnesc
coapsele tale fără sfârșit
zâmbim la privirile vecinilor
ce-ți îmbăiază picioarele cu priviri
ne simțim doar nouă
lumea începe de-aici și n-are de gând să se
termine

mângâie-mă cu sărutarea limbii tale

căci mai de preț îmi este
decât
o amiază pustie de tine
precum cea de azi

cântă-mi sfârcurile
întinse ca niște strune prinse de cer
și-ntreabă-mă
despre limpedele privirilor noastre
din toată această magnifică trecere
sau taci iscodindu-mă
cu palmele ochilor tăi

mâna ta

lipită de sânul meu stâng
o cutreierare de seară
pe aleile roșii ale cartierului
desface-mă-voi
căutătorule de perle
te voi cuprinde

mi-ai povestit despre păsările

din curtea bunicii
eu te vedeam între păunii
dintr-o grădină
cu plante carnoase
de un verde întunecat
și flori neapărat sângerii
penele lor țâșnind
în arpegii strigătoare la cer
tu știai toate numele găinilor rațelor
curcanilor sau găștelor bunicilor tăi
erau oameni cu stare aș spune

eu mă gândeam
la delicatețea cu care mă luai
din găoace
și iar mă minunam
de amănuntele
ce curgeau în jurul nostru
încându-ne-n atâtea mângâieri
venite din toate părțile
precum luminile zorilor

nu-mi mai trebuie nimic dimineața

cât încă lumina e cenușie
(respirația ta bosumflată
coapsa ta stângă răsucită peste picioarele
mele ca să nu fug
cu o oră-nainte
ca acum o săptămână
și mâna ținându-mă strâns de umăr)
îmi spun că încă trăiesc
nu-ndrăznesc să te mângâi
nici să te mișc
nici să-nterup
fărâma asta de nesfârșit

e atât de multă dimineață în noi

desfăcut de străzi

noaptea
când te cuprind
cu talazurile țâțelor mele
cu marea de gemete
și mirosul meu de alge impertinente
mai verzi decât fosforul ochilor mei
te simt
ca pe Ulise
tresărind pe când aluneca
în Nausicaa
cu toată dragostea ta de copac
solitar pe o câmpie
întinsă cât vezi cu ochii

ce bine că mi te lași
atât de tare...

ne naștem unul din altul

eu din coastele tale
(cuprindere)
tu din uterul meu
(străpungere)
noi din visele noastre
(irumpere)

răspunsul la toate întrebările
este cumva legat de iubirea ce-ți port?

dacă oarecine mă-ntreabă
de buna ziua
îi povestesc despre
minunățiile tale de buze
mai roșii decât toate războaiele lumii
dacă afirmă cuadratura cercului
îți descriu călcâiele tale
mai rotunde
decât toate gurile căscate de-a dreapta
dacă voia în schimb
să știe ceva despre tine
tăceam mai tare
decât toate vaierele lumii
astfel încât
pe blocurile din cartier
înfloreau nuferi
albi nespun de albi

desfăcut de priviri
eu în dimineața
subteranelor pline
de ceara călduță a îmbulzelii

tu încă dormi
cu pleoapele închise peste mine

îți port mireasma
printre aromele de
iarbă tăiată și fâșii ude de asfalt
am urma genunchiului
în scoica coapsei mele
îți văd visele date cu încetinitorul
le telejurnalul din stație

suntem

azi dimineață
știu că mă necăjeai
cu răsuflarea-ți pe ceafă
iar eu mă-nfioram
pielea-mi iscând
jerbe de munți
și mai ales gemete
pe care le-am înghițit
tăcută
și bucuroasă
ca tu să continui

parcă foamea de tine
e mai mare decât în primele zile
când nu-mi întrupam
vântul între palmele tale
iar lumina zilei nu era încă
privirea ta blândăiubitule
acum e din ce în ce mai mult
o smântână grasă
dulce
și aproape albă

nici măcar nu-mi trece prin cap
c-ai să pleci

neființa ta
n-are trup

azi ne-am plimbat goi
pe aleile cartierului

lumea ne-a privit
lung
mai ales că zâmbeam larg
precum vecele unei corăbii
plutind pe marea
atârnată la soare

ieri

mulțumesc vieții ce mi te-a scos
prin văile pe unde treceam
oarbă mai mult
fără să simt mirosuri
sau sunete
firele de iarbă
nu le știam
cum răcoroase-mi
mângâiau
gleznele mai subțiri
decât secera lunii
treceam
neștiută neștiind

îți aud gândurile zornăind

focuri de artificii cald colorate
bile de plumb mâncându-și carnea
grădini în care mă plimb
kilometride zile
îmi spuneai aseară
pe când mâna ta
dirija simfonii de mângâieri

te-am acoperit cu dorințele mele
și ne-am transformat
un singur sărut
gras
tăcându-mă
noi în grădina de vară

ai adormit

subțiorile tale iubitoare
miros a cimbru
tăiat proaspăt din grădina de vară
cum stai cu capul
pe palmele tale mari
ce mă-nfioară
și-mi place să-ți aud răsuflarea
învolverată de vise
ca și cum așsimți
apele subterane volburând
în spirale
ca alea ce ți le desenez dimineața
la cafea
iar blocul nostru ar pluti

o arcă cu zece etaje

Mirela LUNGU

1. Anatomia speciilor

Primul week-end care nu e week-end
Între pereții albi din cele 4 camere
Ale inimii mele doar sânge dansând step
In numele noilor și vechilor obsesii
Cuvintele sunt cozi de topor
Ce sparg realități și le transformă
In vise electorale eu sunt Alice
In țara minunilor și tai frunze la
Câini în timp ce ei se duc la muncă
Și fac bani pentru noi oamenii
Nimic nu contează mai mult
Decât uniunea dintre specii
Tu ești doar un extraterestru
Care n-a pășit nicicând pe
Pământ le faci pe toate din
Zbor și nu te-ai opri să miroși
Nici măcar o floare

2. Eppur si muove

Iau lumea în brațe și o strâng
Până intră pe gaura cheii

Din dormitorul meu plin
De mângâieri neconsumate
Ștergând praful pe mobilă

Deschid geamul și îmi arunc
Speranțele până la cer
Ca un lasou invizibil

Privirea ta mă ridică
Pe acoperișul fierbinte
Al nopților ce torc

Disperarea
In colți de pisică

3. Bang-Bang (politically right)

De plictiseală oamenii țipă
Se rupe tăcerea și simți cum
Greutățile îți strâng mâinile tu rămâi
Suspendat o secundă deasupra
Dedesubt o femeie dansează step
Îmbrăcată în lenjerie intimă
Lumea devine un dormitor imens
În care toți dorm noi ne facem
Rondul de noapte cântând
Don't Shut Me Down Bang Bang
Păsările zboară spre țările calde
Politically right suntem două extreme
Eu stânga tu dreapta la mijloc
Iubirea ne dă întotdeauna

***Dreptate

4. Poem de culoare

Vară caniculă în dormitor ciocolată
Neagră topindu-se pe cearșaful ud
Îmi prind părul la spate în coc și privesc
Luna prin termopane albastre cerul

Îmi pare doar umbra trupului meu
Și sinele față nevăzută a lucrurilor
Aruncate pe canapea niște cărți
Veșnic deschise și neterminate
Cuvintele noastre n-au cum să umple
Spațiul dintre mâini și picioare
Îmi ling degetele ușor mă ridic și
Aștept să-mi aprindă cineva

*O țigară

5. Albă-ca-zăpada zilelor noastre

Lumea e un măr pe care mi-l întinzi să îl mușc
O singură dată apoi îl ascunzi cu teamă la piept
Ca un diamant îndelung șlefuit sub un trenci obosit
Părerile tale devin din ce în ce mai șterse
Iar ochii mei caută doar strălucirea în jur
Cu disperarea unui vagabond ce tânjește
La o streășină sub care să-și poată
Imagina o casă în liniște pe străzi
Copiii țipă femeile cară bărbații aleargă
Cu mașini pe biciclete în cărucioare
Aceleași dorințe și nevoi se amestecă
Până devenim dependenți de povești
Și nu mai vedem și nu mai auzim
Decât praful și pulberea cărților
Din turnuri de sticlă cu zeci de etaje
Și scări întortocheate pe care
Fac tumbe pitici în tot
Haosul ăsta visez la
Un Sâmbure de adevăr.

6. Neversea (Exercițiu de imaginație)

Nici marea nu ar putea să îți spele chipul

De toate acele grimase prin care îmi
Desenai inima în nisip ca pe-un zmeu
Diform trăgeai de ea în toate părțile
Păpușar rătăcit în zeci de fantasme
De glorie cu o nouă Karenina gata
Să-și tăvălească rochia prin toate
Bălțile unei conștiințe de iarmaroc
Unde totul se vinde și cumpără uite
Simți... atingerea mea va rămâne
Un șirag de mătăanii deasupra

***Acestei lumi de coșmar

7. SPV (pour les connaisseurs)

Știți nimfele au părul lung
Pentru că în el strâng
Lumea ca o păpușă
Gonflabilă o îmbracă
În haine scumpe
Să-i ascundă formele
De puștoaică naivă
Ce zâmbește oricui
Îi arată o acadea colorată
Și râde la glumele de pe
Facebook nimfele nu au
Conturi în bancă doar spațiu
Virtual personal în care
Își încarcă bateriile și dispar
Dincolo de complimente și drame
Pe-o insulă secretă din Cercul Polar
Unde cresc reni și zăpada e doar

Cocaină

8. Fake Book (prieten de moarte) - text nou, publicat azi pe fb, nu apare în altă parte

goana asta după perfecțiune
mă obosește mai rău ca greutatea
de la sala de fitness de vis-a-vis
pe care o vizitez o dată pe sezon
să văd cum mai arată și dacă
mai funcționează este doar
o amantă de ocazie care îți
livrează orgasme artificiale
în timp ce îți verifici contul
de social media nici nu
mai vorbim este bolnavă
de mult și zilnic îngropi
un prieten de moarte nu
scapi nici online nici offline
dar poți să-ți faci un selfie
perfect înainte oricum nu
îți va șterge nimeni contu'
pentru că e șansa ta la

***Nemurire

Silviu SANDA

Pe străzi

E o noapte neagră mai neagră ca smoala
În oraș s-a amestecat cu ploaia și cu răceala

Felinarele aruncă bulgări de lumină
Pe trotuarele cu case din piatră fină
Lumina curge-apoi pe piatra cubică
În unghiuri și în alte stări
Și curge apoi cu apa în canalizări

O mașină șuieră în spațiul fonic
O măturătoare mătură oblic
Un grup se retrage în perspectivă
Asta e o elegie și un fel de analiză

Lumina violetă sfâșie mintea umană
Patimile, viciile la un târg de pomană
Un bătrân ca un amarnic în frig adoarme
Altul în picioare băutura vea să-i toarne

Cu un dinte pe pâine cu un zâmbet de câine
Viața merge înainte ca și ieri și azi și mâine
Ca o stea căzătoare o lumină care apare
Viața merge înainte pleacă Luna vine Soare

O florăreasă doarme lângă florile ei
Lângă ea doi joacă table pe câțiva lei
Pe partea opusă un taximetrist pontează
E noapte și contoarul o înregistrează

Tineretul e un pic mai agitat
Bătrânii sunt cu grijile și mai de la sat
Floarea este ca să ne atragă atenția
Că natura este mama asta e intenția
O cioară neagră fâlfâie pe un cer rozaliu
Noaptea dispare sub un soare purpuriu

Viața merge înainte pleacă și vine
Vie precum sangele vărsat la Rovine
Viața este Forța care mișcă Universul
E un vultur în mișcare care poartă-n gheare
versul.

Eu sunt

Eu sunt așa cum sunt
Alt fel nu sunt
De altfel nici n-am cum să fiu alt fel
Din moment ce sunt așa cum sunt

Ploile

Ploile sunt triste
Ele cad pe noi
Ploile amare
Ne spală-napoi

Prin ploile care
Noi trecem ca noi
Prin ploile care
Nasc lași și eroi

Simina TOFAN

Recviem

Noaptea pe la 3 dau viata stelelor impaiate
de pe tavanul fricilor mele
Imi umflu plamanii ca pe doua balone
si suflu peste ele viata din viata mea

Ma uit la ele cum se dezmortesc
si-si rotesc buimace ochii imprejur ,
si-mi imaginez privindu-le ca sunt
beculetele din pomul sperantei,
si nici macar nu e decembrie
E secretul meu ca-mi impodobesc tristetea
cu stele
ce palpaie pe ascuns in negura marilor
taceri
La noapte nimeni nu va sti ca insomniile
mele numara in loc de oi stele ,
Nici ca vorbesc cu ele despre cum isi sapa
tunele
in carnea mea ,ca sa continue sa stralucesca
si dupa ce eu nu voi mai exista

Decembrie mut

S-ar fi surpat peretii cazand pe ganduri in
noptile mele
cu dinti albi ca zapada din cizmele tale
Mi-as fi varsat suflarea in mare ca o mana
de cenusa
ce a uitat sa planga cand a ars
Visam sa merg desculta pe zapada,
Dar ma ardea asemenea unui soare
agonizand pe rug

Tu stiai sa-mi mangai obrazul cu primul
fulg
dintr-o iarna mocnind in valuri si patinam
pe gheata franturilor de soare
Nu-mi placea iarna,
Dar imi placea mirosul tau de ger si tigara,
mainile tale rosii de frig si sufletul meu pitit
de frica
de-a nu sti cate ierni imi vei mai smulge
zambetul de pe buze cu un sarut zgribulit

Cred ca am inventat roata marilor dezastre
A ramas din noi un insectar de fluturi de
gheata
ce prind viata ori de cate ori o lacrima
ingheata
pe obrazul lui Decembrie mut

Subacvatic

Tu-mi imbratisezi neantul
ca pe o mare de alge clocotind in zare
Minutele sunt subtiri ca niste taietei
si le arunc grabita in oala tuturor marilor,
si zarilor si pasilor nostri grabiti
Iubirea noastra e o ciorba zacand de veacuri
pe ochi miopi de aragaz
Iar eu nu stiu sa gatesc decat paste
Si totusi tu ma iubesti asa,
imperfecta,incompleta,
cu lectiile casnice nefacute la timp
Dar scriu. Scriu precum respir
Literale-mi sunt branhii
si eu inot albastra in ciorba asta clocotinda ,
ca intr-un ocean cu piele alba din spuma
valurilor
si ochii verzi ca tacerea pestilor
ce invata sa se iubeasca subacvatic

Insingurare

Pe nisipurile miscatoare ale singuratatii
mele
se chinuie sa razbata apusuri rupte din
peisaje marine,
furtunoase, ca o oglinda a unui sine ce a
obosit sa fie
Ca o chemare fara glas ce a facut popas

pe un stabilopod in mijlocul unui norod de
valuri
stranse in el ca intr-un nod
Nod gordian ce mi se pune in gat iar

Ganduri razlete cocotate pe mormane de
versuri semete
ma impresoara intr-o doara si ma doare din
cale-afara
Am sufletul asta fragil ca un vis de portelan
ce se sparge din zori in amar ,in banal ,
alteori in alb murdar
Care-si ucide zborul si sangereaza
odata cu el printre zabrele de cer
suspendate de acel "nu mai stiu sa cer"

Nu mai stiu sa pamant,nu mai stiu sa mare,
nu mai stiu sa cand,nu mai stiu sa de ce
Cum sa numesc firescul cand ma mistuie
sechestrul pus pe intaiul meu apus?
Am invatat in schimb sa dansez tango cu
singuratatea
Ma calca pe degete si sunt stangace ,
stau ca pe ace,dar desi ma doare,
dansez cu ea in continuare
Ma doare si dansez,dansez si ma doare
Ma ridic pe varfuri si ma imbata
la fereastra mea de doruri miros de alge
calatoare,
de mare buimaca si de valuri nestiutoare
ca pe pamant e atata insingurare....

O lumanare osciland intre doua lumi

Eternitatea isi astampara setea
cu secole de neiubire
Stelele isi plang mortii cu scrasnete de
lumina

ce curge nestingherita prin arterele nefiintei
Oamenii aprind stele la Vii asemenea
lumanarilor
ce ard sub cupole de credinta in inima
bisericii

Eu nu stiu unde sa-mi aprind propria
lumanare
Sunt umbra unei vieti ce a intors
si celalalt obraz in fata mortii
Si moartea fracturata, ireversibila,
periodica a unei Eu ce da la schimb ruine pe
destine,
si se da cu oja portocalie ca un apus ,
sau violet ca un blestem
ce asculta blues cu soarele la apus

Mi-am pus prea multe lumanari,intrebari,
mi-am pironit in cuie orori, si in final ,
pe rand, am murit, am inviat,am visat,
am adulmecat nemurirea si am devenit
Am devenit ruina ce nu stie sa fie frumoasa
altfel
decat descompusa la fata si recompusa
din cearcane violete,franturi de stele si
catrene

Strang la piept Secunda si rad in soare
dupa o zare ce ma va naste cu suspine,
cu lumanari si rime
Nu stiu daca voi muri sau invia
Stiu doar ca lumanarea mea
isi revendica dreptul la nemurire,
osciland intre doua lumi ,
din care am gustat doar firimituri

Rodica DASCĂLU

Răspunsul Lui, o șoaptă

Nu mi-am imaginat cum voi arăta la
primirea darului.

Voi fi același vas ruginit și spart, în care
niciun strop

din roua zorilor nu se strânge, sau voi fi
cana modelată

din lut, în care se adună lacrimile cerului,
oglundindu-l.

Pentru a mă ridica la înălțimea ofrandei
trebuie să trec prin focul încercărilor.

Cu acceptare.

Cu recunoștință.

Răspunsul Lui, o șoaptă mai stinsă decât
bătaia inimii.

În vacarmul de neoprit al lumii nu auzim
blânda chemare.

Trecem indiferenți, poate, pe lângă singura
noastră șansă de a-L întâlni.

Flori de gheață

Rătăcești la marginea timpului
apoi te întorci în noaptea albastră.

Frigul te cuprinde. Ai vrea să-l îmblânzești.
În mine totul e senin, așa ți-ar plăcea să
crezi
iar temeri nu există.
Până atunci însă, vei avea de înfruntat
valuri aprige, ziduri nesfârșite, ecouri
stranii
ale cuvintelor nerostite.
E vremea colindelor
a nașterii pruncului Iisus.
Privești pe fereastră așteptând.
Vântul leagănă ornamentul de Crăciun,
singurul semn învăpăiat cât vezi până
departe.
Imaginația te poartă lin în iarna copilăriei.
Crengile pomilor, sub povara zăpezii,
par aripi țesute din mătasea cea mai fină.
Gerul își păstrează neatinsă chemarea spre
joc
și bucurie, zugrăvind pe geam, dintr-o
suflare,
cel mai delicat motiv floral.
De fiecare dată altul mai fascinant.
Înspirați de spiritul sărbătorilor visăm.

Cutremurare

Devin o infimă pată de culoare în covorul
ruginiu
al pădurii, altfel, forța creației m-ar putea
copleși.
Mă desprind din câmpul dezolant al
temerilor.
Percep imensitatea spațiului interior.
Există frumusețe în natură dar și în artă.
Ele nu sunt simple oglinzi, ci vectori spre o
altă realitate.
Universul spre care aceștia ne poartă e
Adevărul.

El nu moare, nu se naște.
Rareori, te desprinzi de grija lumească,
pentru a porni
să-l cauți, fără ca un șoc să-ți fi zguduit
ființa.

Întâlnire

Ignorând neșansa mi-ar plăcea
să trăiesc doar zile senine.
Dar pericolul continuă să existe.
Erodează lent albia.
Mă cufund în întuneric
fără să văd binele, frumusețea, adevărul.
Noaptea spulberă întreaga construcție a
zilei.
Sunt o pasăre cu aripile frânte.
După îndelungi zbateri, când atingând
vârful
unui munte, când prăbușindu-mă în adâncul
unei râpe,
am o intuiție: pentru înfrângeri nu este
vinovat neamul.
Nici măcar timpul sau locul unde m-am
născut.
În spațiul lăuntric mă întâlnesc cu mine,
fără a mă lumina de Celui Viu.
Sunt liberă de răni. Pacea mă învăluie.

Măreția darului

Cortina neprevăzutului cade în toiul
celeii mai atractive scene din spectacol.
Când acel ceva autentic începe prăbușirea,
brusc, te trezești din amorțeală.
Alegând să trăiești te vei reclădi.
Iubindu-te înveți să-l ajuți pe celălalt.
La fel de bine, obstacolul te poate răpune.
Ești propriul spectator al coborârii în infern.

Imposibil ca mugurii prefacerii să nu se ivească.

Valoarea ta se transferă în ceilalți.

Nimic din ceea ce este măreț nu se pierde.

Dumnezeu pregătește pentru noi daruri alese.

Din nefericire, atingem rareori înălțimea harului.

Tulburare

O apă tulbure ți-e mintea.

Cerul și a lui taină nu se oglindesc.

Câmpul vizual se îngustează.

Steluțe palide strălucesc pe cerul întunecat al privirii.

Ți-e sete, iar subconștientul îți creează senzația de foame.

Ar fi suficient să bei un pahar cu apă din propriul izvor.

O piersică rumenă restabilește nivelul zahărului în sânge.

Deznodământul se amână.

Un fluid subtil desparte cele două lumi, oricând, poți aluneca spre o altă dimensiune,

neavând timp pentru a spune: iartă-mă sau te iubesc.

Preocupați mereu pentru a lăsa în urmă, uităm

să trăim clipa care nicicând nu se întoarce.

Dumnezeu ne vorbește

Țâșnesc primele raze de soare
viața se naște, nou început.

Încorporate, uneori, în picături de ploaie
mesajele vin.

Zborul înalt al pescărușilor

săgeată spre comorile altei lumi
drum interior.

Rugăciuni de mulțumire scriu copacii
desfrunziți

pe cerul plumburiu.

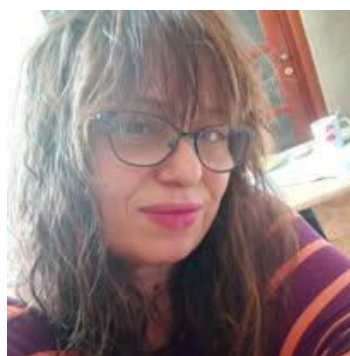
Cern norii prin sita veșniciei.

Ninsoare continuă, curgerea vieții.

Oprește-te, om bun,

ce poate fi mai frumos decât să te cunoști.

Plutire a fulgilor de nea născuți printre
suflete limpezi.

Camelia Iuliana RADU

Îmbăierea bărbatului

sunt zile când nici să îți răspundă nu poate
nici sări dice genele de peste privire
sunt zile din astea banale
în care nu se va întâmpla nimic
doar o cină abia înghițită și somnul

dar tu știi

din felul în care deschideușa
cum abia apasă pe clanță

după cum nimerește cu greu cheia în yală
și o rasucește încet

știi

după cum a închis poarta fără să o
trântească

gest care te scoate din minți de obicei

își pune haina în cuier
nu
nu îi mai sari înbrațe
nu îl atingi

te duci și dai drumul la apa caldă
aduci săpunul și ierburile, uleiurile
apoi îl ajuți să se dezbrace
îl iei cu mâinile tale dintre haine
din hărmălaie și dintre străini
îl ții ca pe un vas fragilizat
abia scos din pamânt de arheologi

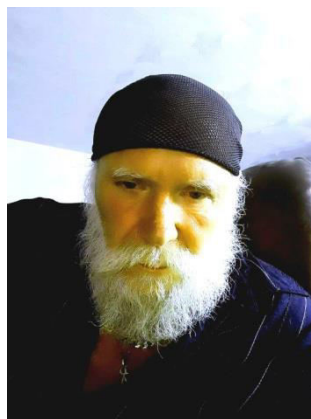
îi atingi pielea cu grijă
îi ungi spatele până se îndreaptă
până auzi suspinul
un geamăt abia auzit
îl înmoi
îl speli ușor și murmuri
habar nu ai ce
el te roagă să îl lași să mai stea
și adoarme în cadă

faci o cafea
știi că nu o va bea
parfumul ei umple casa
dezgolește memoria altui timp
primul împreună
nu
nu se întâmplă nimic
deși este tot al tău

sunt zile când nici să îți răspundă nu poate
sunt zile banale în care
nu se va întâmpla nimic

îl lași singur
și mergi în vârful picioarelor
de parcă ți-ar fi frică să nu fii prinsă în altar

sunt ore ascete
ore care te dau la o parte

Atila RACZ

#1

Privesc lumea din jur
obiectele
în care viața se stinge
cuvântul din ele

iau cu mine
tot ce tăcerea lor
învie în mine

aici a fost cândva
tatăl
cu mâinile lui sfinte
fiecare lucru vorbea
fiecare clipă
fiecare vorbă nescrisă

ușile sunt descrise
îmi spune
ferestrele
grădina în care
păsări
cântă învierea

și tu dragul meu
trebuie să pleci
ploile curg

râul ce împrejmuște casa
mângâie amintirile

scrise pe piatră

tu încă ești
închis în inima noastră

și tu
lăsat în voia amintirilor
citești
copilăria scrisă
pe grinzile casei
pe copacii din curte
pe iarbă
cu pasul

îți amintești

cum urcă zilele
ca o cărare pe coama muntelui

și nu
nu mai îți aduci aminte
decât
o clipă din viață.

#2

Am scris

da
am scris

pe umbrele legănate
de firul ploilor
în nopțile venite cu tine
cu sfințenie

eram trist
că nu
nu cu o vodcă
în mână

să curgă toată ziua
din mine privindu-te
așa lascivă
așa ademenitoare

așa ca o închipuire
desenată pe un perete
de var

sub icoană
încă pâlپاia
inima sfințeniei

acea lumină albastră

ce-mi mângâia
ochii

așa

ca un râu trupul tău
prelins pe podelele negre

ca patima

când cuvintele nu pot fi
decât laudate

am scris
că nu știu ce-i iubirea

acea durere adâncă

nu fericirea aceea
atât de fragilă
atât de înșelătoare
da
te privesc cu ochii orbului
cu privirea unui lup
alb ca iarna.

#3

O mână bătrână
pe gâtul căprioarei

și spaima ei

cu ce cuvânt
să îmblânzec strigătul

frica salbaticiunii de om

cu ce cuvânt să te îndemn

fii poet

singur privind în pahar
cum trece ziua
cum
din când în când
mă privește luna
din adânc

până unde nu mai văd

până unde ascult

limba lacomă sorbind
cuvintele
aceste himere care
ne ademenesc

și tu iubirea mea
începi să te dezbraci
nu rămâi goală
mă uimești

tot ce visez devine acum
imaginea tinereții

te ating cu pleoapa
pe care o mămăruță
adoarme

râul ce curge de pe frunze
alunecă acum pe fereastră

și te întreb
unde Dumnezeu este poezia.

#4

Poezia

nu este un text

nici metaforă

nici vis
nici chiar suflet

uneori cred că

sângele
din care ne-am născut
s-a făcut apă

uneori cred că

nu ne-am născut din cuvânt
că tot ce trăiește în el
acum
a devenit mormânt

poezia

ne adună în imagini
rostitute
seara când fața mea îmbătrânită
încearcă
să se întindă pe oase
vrea să fie de laptele supt
imediat după strigăt
imediat ce am pus gura pe țâța
celeia care m-a dăruit vieții

într-o poveste

adusă din trecutul limbii
actrița recita mângâios

trupul ei
s-a făcut poezie
și
n-am mai înțeles nimic

decât
arcuirea trupului
rotunjimea sânilor
coapsele ascunse de rochia neagră

și uite
cum nici cuvintele
nici muzica înserării

poate
doar linia picioarelor
acea undă
atât de delicată lăsată de degete
înspre buze
înspre inimă

lăsau noaptea să
scrie
pe fiecare petală
versul.

#5

Rar mai vezi oameni
ținându-se de mână

ai crede
că trebuie să fie noapte
că trebuie
să fie orbi

uneori îi spun actriței
că suntem chiar nevăzători

ea știe
tot timpul știe
că sunt un copac bătrân
cresc ciuperci pe mine
că niște umbrele
sub care
locuiesc atâtea femei

tot timpul mă iartă
dar iertaciunile ei
mă pedepsesc

vai cititorule

este atât de ușor
să pedepsești

mă tot gândesc
că am trăit destul
mi-am împăcat sufletul

adică
am încercat

spre înserare
cresc mâini din mine
care
mi-ar pune palmele
degetele pe gură

și eu care
uneori cred că sunt poet

îi spun

omoară-mă
a fost destul.

#6

N-am crezut că mai pot visa
chiar dacă
tot timpul este noapte

tot timpul

în camera mea vin oameni
așteaptă un timp
și pleacă

nu spun nimic
sunt ca niște aripi
care zboară
își lasă penele-n mine
trupul
și pleacă undeva

uneori cineva îmi arată
calea ferată
un tren ruginit care stă

copiii
care aşteaptă pe o bancă
să coboare părinţii din el

din copilărie

mi-a spus tata că
voi fi fericit dacă tac
doar să nu mă schimb
îmi spunea
doar să nu mă mint
doar să nu mă prefac
doar să iubesc grădina
prunii

viţa crescută în prag

şi nu am uitat

doar că nu pot să strig
strigătul nu este-un cuvânt

vezi

trenul acela vechi
este doar o scrisoare
doar aburul locomotivei
din care

din când în când
alunecă imaginea mamei
care încă mă ţine în braţe.

#7

O să ieşim noi bătrânii
în piaţa Victoriei

aşa legaţi cu funii
aşa ca nişte robi

ca rădăcinile înfipite
în pământ
crescute din tălpi

dârji

treceţi prin tăceri
hăituiţi
înfometati de libertate
sătui de cei care ne vând

o să ieşim aşa legaţi
între noi cu funii
cu rădăcinile
crescute din noi
cu blândeţea vorbei

o să fie ziua aceea
în care
feţele noastre
ochii
inimile noastre
vor fi doar una

o sa fie ziua aceea
când iubind
când Dumnezeu
a spus
fiţi ca mine

vom ierta

dar niciodată nu vom uita

nu vom uita de copiii
care aşteaptă

mângâierea.

Liviu-Ioan MUREȘAN

aparent

o vară fierbinte scurgere de piele topită
picioarele se poticnesc în pâcla aceea
omul copac omul ce se usucă iar păsările
îl folosesc drept popas
aparent cugetările vapori contopindu-se
cu alte cugetări ale oamenilor copaci
aparent o pădure nouă în care ființe
evolute
din stingerea viilor populează mirări
cârțițe de copac sapă prin oseminte
să iasă la întuneric și ceață
parcuri organice prin orașe pustii de oameni
pline de sentimente animale ce se ling pe
lăbuțe
aparent viitor trecerii nesimțite
păsările speranțe nu cuiburi ci grajduri
pentru insecte
domestice grase hrănite în vară
aparent râul acela răcoritor în care arunci un
bănuț
dicolo te așteaptă clădirea de sticlă
prin care vezi mult mai clar dincoace
dar pâcla aceea nu nu e aparentă
e propria piele sub care
îți cresc rădăcini

adeptii șoptelor

ei din acea nevoie firească dar fatală
în mijlocul pieței clădiră catedrală
și cranii ridicară cu scripete de aur
simbol deasupra turlei un cap de minotaur
mărindu-se piața cu mii și mii de fețe

ce tănuiau nestinse dorințe îndrăznețe
prin labirint trecură adeptii și căzură
în patima uitării slăbiți peste măsură
din vârful catedralei cu rânjet îi petrece
schelet de minotaur un trup inert și rece
de taur căpățâna și focul din orbite
împiedică adeptii ce mor pe nesimțite
aceasta-i mântuirea împinși buluc spre
poartă
să intre în piață cei pricopsiți de soartă
în binecuvântarea blestemelor căzute
tăcere nefirească a urlletelor mute
din două nefirescuri în așteptări duale
un corp uman un craniu și mii de catedrale

Veronica ȘTIR

Interviul cu scriitorul Paul Kawczak apare în urma publicării celui mai recent roman al său, "Ténèbre". (Paul Kawczak a câștigat premiul literar pentru liceu din partea Asociației în ternaționale de Studii Quebecoaze pentru Estonia și Suedia în 2021. Interviul a fost realizat în colaborare cu Centrul pentru Studii Canadiene de la Universitatea din Stockholm. Textul fiind mai lung, am procedat la alegerea unui fragment relevant pentru scris.

3. Aveți vreun ritual de scriere care vă ajută să vă produceți textul?

În timp ce scriam *Ténèbre*, am ajuns la ideea că scrisul este o emanație a întregului corp, mult mai mult decât a minții. Prin urmare, rutina mea consta în optimizarea stării mele fizice. Pentru aceasta, aveam nevoie de trei lucruri: 1. Sobrietate extremă
2. Să-mi termin ziua de lucru, pentru că munca este dușmanul corpului
3. Să fac puțină mișcare fizică. Astfel, rutina mea consta în menținerea unui stil de viață sănătos în timpul perioadelor de scris și mersul la piscină sau la o plimbare chiar înainte de a scrie. Scriam seara.

O sesiune de lucru dura aproximativ două ore, pentru aproximativ 200 până la 500 de cuvinte. Scriam textul liniar, reluând de unde rămasesem și improvizând într-un cadru general pe care mi-l stabilisem. Există o tensiune constantă între dorința de a mă cufunda complet într-un fel de rutină nevrotică. O viață care m-ar fi izolat de lume, muncind-înotând-scriind în fiecare zi și o nevoie de a trăi o viață mai normală, mai echilibrată emoțional și social. Menținerea acestui echilibru a fost dificilă. Îndoiala era constantă, la fel ca și sentimentul de a fi lipsit de lucruri bune de scris. Întreaga provocare a fost să mă conectez cu corpul meu, cu un fel de valuri emoționale, un fel de motor îngropat, care avea propriul ritm și era singurul capabil să mențină mașina în funcțiune. Mintea mea era bună de foarte puțin. Corpul meu făcea totul; îl simțeam fizic. Ca un fel de fior. Întorcându-mă dintr-o sesiune de scris, m-

am simțit ca un străin pentru persoana fără cap care scrisese.

Am folosit multă muzică instrumentală pentru a recăpăta starea de scris din ziua precedentă, ritmul ei, calibrarea ei emoțională. Am asociat teme muzicale cu personaje, locuri, momente și le-am ascultat repetat în timpul sesiunilor de scriere care corespundeau acelor elemente. De exemplu, melancolia lui Pierre Claes în junglă este calibrată la piesa lui Harold Budd, *As Long As I Can Hold My Breath (By Night)*; Dragostea îmbătătoare a lui Vanderdorp pentru Manon Blanche a fost făurită pe Ogivele lui Erik Satie; iar nebunia lui Thomas Brel s-a dezvoltat pe tema *Folies Espagne* a lui Marin Marais. Am scris puține cuvinte pentru că momentul de conectare cu corpul meu a durat doar puțin, aproximativ patruzeci de minute. Mă gândesc la scris ca la un test de urină. Doar prima picătură este bună, plină și concentrată; restul este limpede și inutilizabil. Am încercat să acumulez acele prime picături și a trebuit să mă întorc și să urinez puțin în fiecare zi în timp ce ascultam muzică.

4. Ce cărți v-au inspirat cel mai mult? De ce?

Scrierea romanului *Ténèbre* a urmat finalizării unei teze despre romanul de aventuri francez interbelic, timp în care m-am cufundat într-un corpus relativ mare de romane de aventuri franceze. Aceste lecturi m-au inspirat cu siguranță, dar sunt prea numeroase pentru a le detalia aici. Cercetările mele m-au condus la receptarea romanului de aventuri englezesc de către intelectualii francezi de orientare simbolistă. Am fost atras de o anumită idee despre dezvoltarea acțiunii narative, susținută atunci în acest mediu, care consta

în evocarea acțiunii, mai degrabă decât în reprezentarea ei directă. Era vorba de a scrie romanul ca un pictor care accentuează fundalul peisajului, insuflându-i o aură onirică. Figura călăului chinez a fost inspirată de Georges Bataille, în special de scrierile sale despre erotism, în "Principal Érotisme" (1957) și "Les Larmes Éros" (1961), și de "Le Jardin des supplices" (1899) a lui Octave Mirbeau. Din primul, am preluat ideea torturii erotice, iar din cel de-al doilea, ideea artei rafinate a călăului. Este demn de remarcat faptul că această figură apare și în "Le Chant de équipage" (1918) a lui Mac Orlan. Este de la sine înțeles că "Heart of Darkness" (1889) a lui Conrad este una dintre principalele mele influențe. Călătoria în amonte, clarobscurul anumitor scene, coborârea în frământări interioare, sentimentul omniprezent de abandon, utilizarea ironică a discursului indirect liber - Conrad este, de fapt, un personaj în carte. Acesta este cel puțin ceea ce aș putea face pentru a aduce un omagiu acestei influențe imense. Am împrumutat ideea topografului și a împărțirii pământului bazată pe observarea stelelor din lucrarea lui Thomas Pynchon, Mason & Dixon (1997), care relatează trasarea graniței Mason-Dixon în Statele Unite între 1763 și 1767. Balzac, în general, a fost o inspirație decisivă. Verva sa, apetitul său romantic, imensa sa putere a dorinței, dimensiunea sa vizionară și modul în care vocile sale narrative comentează acțiunea m-au hrănit pe tot parcursul procesului de scriere. Ténèbre face aluzie în mod regulat la universul balzacian. De exemplu, dacă citești cu atenție, Madame Cointet, angajatoarea lui Camille Claes, este o rudă apropiată a fraților Cointet, care îl distrug pe David Séchard în Iluziile pierdute (1837–1843). Balzac este un maestru absolut. Pentru a-mi hrăni stilul și muzica sa, i-am citit pe Quignard, Michon, Louis-

Combet și Huysmans. Sunt departe de a mă compara cu ei, dar fiecare m-a inspirat cu ceva ce am încercat să-mi însușesc. Pe lângă cărți, pictura m-a inspirat foarte mult. Viziunile delirului lui Pierre Claes provin din anumite picturi de Jan Van Eyck. Am admirat, în Primitivul flamand, modul său de a uni misticismul creștin cu realismul burghez, a cărui ascensiune a mers mână în mână cu exploatarea coloniilor. Perioada figurativă a lui Mondrian m-a inspirat și pentru peisajele flamande, în special Norul roșu (1907), în care peisajul rural este pe punctul de a fi sublimat de abstracțiune. Junglele lui Henri Rousseau au fost, de asemenea, opere esențiale. Brutalitatea naivă, visătoare... Arta irlandeză a inspirat o parte din imaginile mele. Pot cita, de asemenea, imaginile alchimice ca o influență, care au inspirat mai multe dintre viziunile lui Thomas Brel. Sursele mele provin din cartea ilustrată alchimică publicată de Taschen, "Alchimie și Misticism" (Roob 2014). Stilul meu de scriere este foarte vizual. Aș spune chiar că pictura mă inspiră la fel de mult ca, dacă nu mai mult, decât literatura. Trioul carte, muzică și pictură funcționează ca o singură unitate în procesul meu de scriere. Cinematografia joacă un rol minor, chiar dacă îmi place să merg la cinema. Merită menționat faptul că referințele mele provin toate de la bărbați albi occidentali. Mi-aș dori să fie altfel, dar când am explorat propria mea lume interioară ca scriitor, mi-am dat seama că a fost hrănită de bărbați albi occidentali. Așa am fost format și poate că asta se va schimba. Susțin orice luptă care își propune să aboliască dominația patriarhatului occidental, dar când vine vorba de scris, nu mă pot prefăca că nu sunt un produs pur al aceluia patriarhat occidental. Pot fi altceva decât acel produs atunci când mă aflu în sfera publică politică. Dar în intimitatea mea creativă, nu

mă pot minți pe mine însumi. Văd ce rezonează în corpul meu. Această rezonanță nu este un proiect politic. Este vibrația privată, interioară a unui anumit corp. De asemenea, cred că această carte este o critică a culturii masculine occidentale dominante. Una nu o exclude pe cealaltă.

Traducere de Veronica ȘTIR

Umor

Radu IVAN

Nehotărâre

Îndemnat de toți să fie
Însurat la casa lui,
Se gândea să-și iasoție,
Însă nu știa pe-a cui.

Schimbarea orei

Bate vântu-acestei toamne,
Ceasurile-și fac seppuku,
Numai soțul unei doamne
Vrea să i se schimbe cucu.

Edilitară

Într-o urbe în toiul verii,
Unde s-a ales primarul,
Au promis consilierii
C-au să facă trotuarul!

Contrasens

Europa-i ca o roată
Ca o pompă, ca o dragă
Unii vor să ne scoată,
Însă cei mai mulți, ne bagă.

Pilula albastră

Pentru-a fi potent, nea Sile,
După ce-a văzut un spot,
A luat vreocinci pastile
Și s-a întărit de tot!

Îngrijorare

Eu țin casa încuiată
Că mi-e teamă, oameni buni,
Soacră-mea e îngropată,
Dar s-au mai văzut minuni!

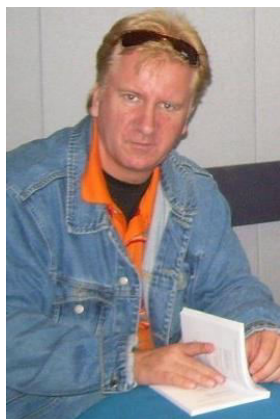
Meteorologică

În frigul iernii ai eșit,
La bustul gol, vecina Vera,
Și culmea că a reușit
Să încălzească atmosfera!

Echilibru

Un pahar de "vino" roșu
Face scula ca și osu` ,

Însă de întreci măsura,
Oasele devin ca scula.

Sorin OLARIU

INTEROGATORIU

M-au dus aseară la Chestură
C-am scris pe net umor cu tentă
Și-atât de mult mă descusură
C-abia mă coase-o asistentă.

INTRARE ÎN U.E.

Românul nostru plin de zel
S-a-ntors cu fața spre Apus:
Mai bine Varză de Bruxelles
Decât Salată a la Russe!

EMIGRARE

Am să vă spun acum cinstit
Din ce motiv am emigrat:
Eu n-aveam surse de venit
Și-am prins o sursă de plecat.

EPI-FABULĂ MIORITICĂ

Țara noastră, de-o cutreieri,
Nu-i nici mare, nu-i nici mică,

Însă are-atâția greieri
Că de-a dreptul te furnică.

DERMATOLOGUL

E doctorul acela care
Desigur că te face bine,
Atâta doar, că drept urmare,
Îți ia și pielea de pe tine.

VOTCA

Licoarea cu efect viclean
Ce-omoară mii de ruși pe an,
Dar și mai mulți, de obicei,
Sunt cei uciși de lipsa ei.

DESPRE EDUCAȚIE

În țara noastră, din păcate,
Când ai în cont o sumă grasă
Îți cumperi școli și doctorate
(Dar nu și șapte ani de-acasă!)

LA O LANSARE DE CARTE

Volumul tău, precum ne-ai spus,
E-n foarte multe limbi tradus,
Că el fiind așa greoi
De ce să suferim doar noi?

DUPĂ DIVORȚ

E-un an de când a divorțat,
De-atunci și lumea îl vorbește
Că zilnic umblă mort de beat
(Deci încă mai sărbătorește!)

VIZITĂ MEDICALĂ

Dom' doctor mă privește grav,
Dar știu că-i tare bucuros
Că are iarăși un bolnav
Cu portofelul sănătos.

INVITAȚIE LA VERNISAJ

Vernisajul de sculptură
E o treabă de cultură,
Nu-i un loc de poposit
Pentru orice necioplit.

MÂNDRIE LOCALĂ

De-o oră stau pe o băncuță
Privind la strada mea de fițe.
Să știți că tare e drăguță,
C-o prind perfect așa gropițe!

ROMÂNI, STRÂNGETI CUREAUA!

Așa m-am conformat de tare
Încât atâta mi-a rămas:
La blugii antici din dotare
Să-mi pun cureaua de la ceas.

Cristinel VECERDEA – CRIV

**Gheorghe
PARASCAN**

Maria MARGOȘ

Doi români rezolvă una dintre problemele mileniului în matematică?

Cum un Tabel Vizual Rezolvă Ipoteza Riemann, Problema de 1 Milion de Dolari

Ipoteza Riemann este una dintre cele mai mari enigme ale

matematicii moderne și una dintre cele șapte Probleme ale Mileniului stabilite de Institutul de Matematică Clay (CMI). Cine o rezolvă corect primește un premiu de un milion de dolari americani. Această problemă, care a rămas nerezolvată timp de peste 160 de ani, se referă la ordinea și distribuția exactă a numerelor prime.

O lucrare recentă „Matematica Vizuală” a matematicienilor independenți din Bacău, România, cunoscuți ca artiști plastici Gheorghe Parascan și Maria Margoș propune o soluție conceptuală, bazată pe o schimbare radicală de paradigmă: revenirea la esența geometrică a Aritmeticii. Ei susțin că ordinea numerelor prime nu este o formulă algebrică abstractă, ci o lege naturală, perfect vizibilă.

Piesa centrală a acestei noi abordări este Tabelul Parascan-Margoș (TPM), o matrice geometrică bidimensională, infinită, descrisă ca o "tablă de șah extensibilă, unde numerele naturale sunt adevărate piese" a divizibilității.

Prin vizualizare, devine evident că numerele prime nu sunt distribuite haotic, ci urmează o ordine precisă, liniară și predictibilă. De exemplu, toate numerele prime mai mari ca 3 se află exclusiv pe două „raze” de numere de forma $6k \pm 1$, restul de patru poziții dintr-un ciclu de șase fiind garantat compuse. Această Lege a Ciclului $6k$

demonstrează o periodicitate de filtrare 100% corectă care se repetă la infinit.

Ipoteza Riemann este legată direct de Funcția Zeta a lui Riemann, un instrument analitic complex. Viziunea clasică folosește această funcție pentru a *încerca* să găsească ordinea primelor.

Viziunea oferită de TPM inversează rolurile:

TPM (Geometria) este Cauza (Descoperirea): *Legile de distanțare geometrică a numerelor conform unei simple scheme de notare transformă* structura șirurilor de numere de pe șirul natural în sursa primară a ordinii.

Funcția Zeta (Algebra) este Efectul (Invenția): Funcția Zeta este o invenție matematică sofisticată care încearcă să descrie prin formule algebrice exacte același fenomen geometric observat în TPM.

Cum se explică „Vizual” Ipoteza Riemann:

Ipoteza Riemann afirmă că toți termenii oscilatorii ai Funcției Zeta (numiți zerouri) se aliniază perfect pe o anumită linie critică.

Conform Teoriei Vizuale, această aliniere perfectă nu este o coincidență, ci o necesitate structurală:

Zerourile aliniază Ordinea: Zerourile Funcției Zeta sunt traducerea algebrică și complexă a distanțelor neregulate, dar ordonate, dintre numerele prime și compuse (vizibile

ca „Goluri” și „Fântâni Arteziene”) din Tabel.

Echilibrul Analitic: Alinierea perfectă a acestor zerouri (dacă RH este adevărată) este o condiție necesară pentru ca formula analitică Zeta să poată gestiona cu precizie structura discretă și bruscă (salturile) impusă de geometria primelor.

Concluzia: Faptul că Funcția Zeta, prin complexitatea ei, descrie perfect tiparul vizual simplu al divizibilității (echivalența demonstrată prin Produsul Euler) este considerat dovada supremă. Ipoteza Riemann nu este un mister nerezolvat, ci o descriere analitică perfectă a unei structuri geometrice fundamentale care există deja și poate fi văzută în TPM.

Astfel, misterul a luat sfârșit: ceea ce părea haos (distribuția primelor) se dovedește a fi o rigurozitate multiplă, demonstrată vizual la infinit de Tabelul Fractal Parascan-Margoș. Una din noutățile propuse de autori în această rezolvare a fost și observația existenței ciclului infinit din 6 numere consecutive. Aceste numere pot fi observate în tabel în varianta primă sau varianta unor numere compuse din start (număr prim sau număr compus factorizat) la apariția pe șirul numerelor naturale exact pe pozițiile posibilelor numere prime gemene. Practic pe măsură ce numerele de pe cele două poziții din ciclul de 6 numere cresc, crește și posibilitatea

factorizării lor, ceea ce explică rarefierea continuă a lor la valori mari.

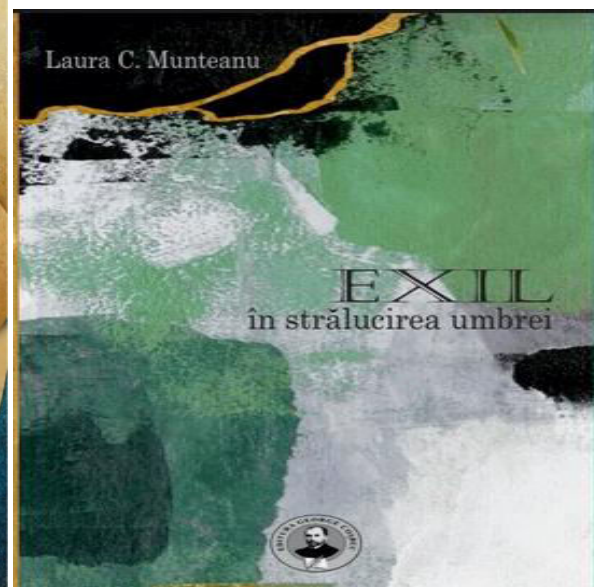
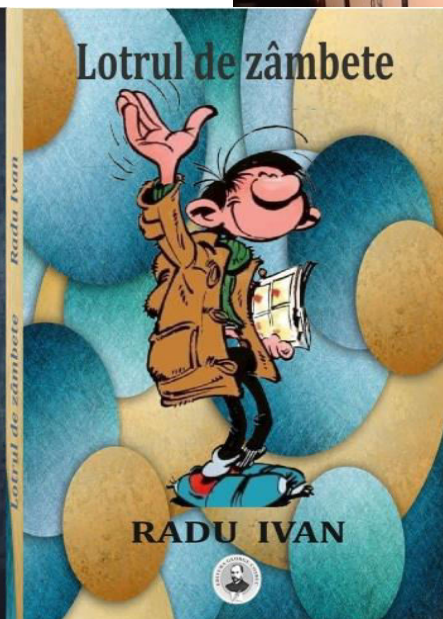
Cei doi colaboratori în această acțiune matematică sunt Gheorghe Parascan (fost laborant la Filiala

Institutului de Cercetări și Amenajări Silvice Hemeiuși), inventator, om de presă la fostul săptămânal „Pur și simplu”, actualmente artist plastic independent, premiat în domeniul cercetării științifice și artistice, cu expoziții personale în Chicago, Washington D.C., Gisors, România și Maria Margoș fostă elevă la vestitul liceu brașovean de matematică - fizică „Andrei Șaguna”, devenită o artistă cunoscută în arta naivă din România, cu participări în Franța, Polonia, România, cu numeroase premii importante în arta sa.

Rezolvarea acestei importante probleme de matematică a fost începută cu peste 55 de ani în urmă de Gh. P. și continuată în tandemul actual cu Maria Margoș, căreia îi mulțumește pentru răbdarea ei infinită în așteptarea momentului atât de important. În lumea cercetării matematicii ești practic singur, ori acest cuplu s-a dovedit unit atât în artă, cât și în matematică.

Grafică - Amalia MELNIC

NR. 7

2025

REVISTA VORBROR SCRISE

REVISTĂ CULTURALĂ

ISSN 3044-8018 ELECTRONIC

ISSN-L 3008-6973

www.revistavorbelorscrise.com